

NASZA

INFORMATOR
RADY I URZĘDU
GMINY

Trójmieś

www.istebna.eu

NR 9 (194) ROK XVII   Wrzesień 2009 r.   ISSN 1506-0470   Nakład 1200 egz.   cena 1,50 (w tym 22% VAT)

GINA ISTEbNA LAUREATEM RANKINGU SAMORZĄDÓW

ROZSÓD ŁOWIEC NA STECÓWCE

Gazda Henryk Kukuczka z Istebnej Stecówki serdecznie zaprasza na Rozsód Łowiec w dniu 27 września br. na godz. 13.00. Po całym okresie wypasu owiec, od wiosny do jesieni, owce wracają do swoich gospodarzy. Ciekawe zakończenie wypasu odbędzie się zgodnie z duchem tradycji.

Serdecznie zapraszamy!!!

Z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2009/2010 witam wszystkich uczniów, nauczycieli, katechetów i wychowawców.

Życzę Wam zdrowia, pomyślności i powodzenia w nauce oraz rozwijania swoich uzdolnień i zainteresowań.

Do rodziców i wychowawców kieruję słowa, by pamiętali o tym, że „najcenniejszym i najtrwalszym podarunkiem, jaki można dać dziecku - jest wykształcenie, bo wykształcenie jest dobrem, którego nic nie jest w stanie go pozbawić”.

Życzę więc wszystkim wszelkiej pomyślności i zadowolenia, błogosławieństwa Bożego i pomocy Ducha Świętego.

Wójt Gminy Istebna, Danuta Rabin

Urząd Gminy Istebna i Gminny Ośrodek Kultury
w Istebnej serdecznie zapraszają na

Dożynki gminne

20 września 2009 r.

Wspólny korowód dożynkowy z Jaworzynki Centrum do Ośrodka „Zagroń” w Istebnej-Zaolziu - godz. 12.30

Gospodarzami tegorocznych dożynek będą gazdowie z Jaworzynki

PROGRAM:

- 11.00 Msza św. w Kościele Rzymsko-Katolickim pw. Piotra i Pawła w Jaworzynce Centrum
- 12.30 Wyjazd korowodu dożynkowego z Jaworzynki Centrum do Ośrodka „Zagroń” w Istebnej-Zaolziu (wyciąg krzeselkowy)
- 13.00 Istebna Centrum (skrzyżowanie) - dołączenie się korowodów dożynkowych z pozostałych parafii: Istebnej i Koniakowa
- 13.30 Ceremoniał dożynkowy w wykonaniu Zespołu Regionalnego „Zgrapianie”, „Mali Zgrapianie” i Kapeli Dziecięcej „Mała Jetelinka” z Jaworzynki
- 14.30 Program artystyczny:
  - Konkurencje z udziałem gazdów wsi
  - Zespół Regionalny „Bystrzyca” z Czech
  - Zespół Regionalny z Serbii
- 17.00 Zabawa taneczna Zespół Fair Play

DODATKOWE ATRAKCJE:

- pokaz gołębi pocztowych,
- stoisko z twórczością ludową

Gastronomię przygotowują Szkoły Podstawowe z Jaworzynki Centrum i Jaworzynki-Zapasiłek

**OPTYK
FUCHS**

**Specjaliści
Chorób Oczu**

OKULARY JUŻ OD 50 ZŁ! do 1 godziny

BEZPŁATNE KOMPUTEROWE BADANIE WZROKU
wykonuje mgr optometrysta

Wiśła Centrum
ul. 1 Maja 67 A

Pawilon Usługowo-Handlowy

tel. 033 855 30 84

wtorek - lek. med. Krystian Czajkowski
czwartek - lek. med. Władysława Broda
piątek - lek. med. Izabela Frencl

Msza św. na Trójstyku

Biskup Rakoczy w kościele na Trzycatku rozpoczyna modlitwę

Procesja rusza z kościoła na Trzycatku

W drodze na Trójstyk

Przedstawiciele władz lokalnych trzech gmin

Biskupi trzech sąsiednich diecezji

Poczty sztandarowe w procesji na Trójstyku

Widok ogólny

Księża i biskupi sprawujący eucharystię

Oltarz wykonała firma Stollux, a wystrój parafianie z Trzycatku

Zespół „Ozwońa” z Ciernego

Widok ogólny

Mali Zgrapanie

Monika Wałach ze swoim zespołem

Heligoniści z Kisuczy na Słowacji

Czeski zespół folklorystyczny

Wójt Gminy informuje:

UMOWA ZAWARTA

Partnerski projekt gmin Istebna - Cierne - Skalite gotowy do realizacji

Po trwającej wiele miesięcy procedurze przygotowania i oeny wniosku 19 sierpnia 2009 r. w Krakowie Wójt Gminy Istebna Danuta Rabin złożyła podpis na umowie o dofinansowanie projektu pt. „Budowa transgranicznego połączenia komunikacyjnego Jaworzynka - Cierne - Skalite - Etap I. Przebudowa dróg lokalnych w Jaworzynce i Cierne”. To jak do tej pory największy projekt w zakresie modernizacji dróg gminnych w Gminie Istebna pod względem zakresu rzeczowego, który obejmuje remont i przebudowę 7,3 km dróg w sąsiadującej bezpośrednio ze Słowacją wsi Jaworzynka. Najwyższa jest także wysokość dotacji: kwota 837 933,86 EUR dla Gminy Istebna oraz 507 172,04 EUR dla Obec Cierne. Realizacja projektu możliwa jest dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Słowacja 2007-2013.

Zakres przedmiotowego projektu realizowany będzie od IV kw. 2009 r. W trybie przetargu nieograniczonego wyłoniony zostanie wykonawca robót, który zobowiązany umową wykona całość robót w terminie do końca sierpnia 2010 r. W zakres polskiej części projektu wchodzi drogi: Czadeczka (1,02 km), Duraje - Zagroń - Kotelnica (2,95 km), Klimki - Jasie - Groń (2,03 km), Łacki - Czadeczka (1,27 km).

Partnerzy projektu wspólnie realizują działania z zakresu technicznej realizacji, zamówień publicznych i inżynierskie, promocyjno-informacyjne, rozliczanie projektu i monitoring przebiegu realizacji oraz osiągniętych efektów. Partnerem wiodącym projektem jest Gmina Istebna.

Opracował: W. Legierski

Apel o koszenie traw i nieużytków

Coraz częściej napływają telefony do Urzędu Gminy w sprawie niewykoszonych gruntów.

Niewykoszone trawy są siedliskiem nie tylko gryzoni czy ślimaków, ale również jadowitych żmij.

Sąsiedzi działek zachwaszczonych narażeni są na większe koszty związane z dodatkową pielęgnacją swoich upraw. W związku z powyższym apeluję o jak najszybsze wykaszanie zachwaszczonych działek.

Pałac śmieci placisz zdrowiem!

Kolejny raz zwracamy się z apelem do mieszkańców naszej gminy o nie palenie plastików!

Palenie tworzyw sztucznych wyzwala ciężkie trucizny - dioksyny. Działanie dioksyn jest powolnym, ale bardzo skutecznym procesem powodującym uszkodzenie narządów wewnętrznych - wątroby, płuc, nerek, kory mózgowej. Skutki tych uszkodzeń mogą pojawić się nawet po kilkunastu latach od przyjmowania niewielkich dawek takich trucizn. W czasie spalania substancje te utleniają się w powietrze zatruwając go.

Każdy z nas może zadbać o to, aby tworzywa sztuczne były ponownie używane. Sposób jest bardzo prosty - wystarczy segregować odpady. Wszystkie tworzywa sztuczne można poddać recyklingowi, dzięki temu wyprodukować z nich nowy produkt lub odzyskać energię.

Referat Usług Komunalnych

Z dniem 15 września 2009 r. mija termin płatności:

- III raty podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego

- II raty podatku od środków transportowych

Informujemy, że we wrześniu rolnicy mogą składać wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej.

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE INFORMUJE

Termin przyjmowania bezrobotnych na terenie gminy Istebna, z prawem do zasiłku wyznaczony został na dzień:

1 października 2009 r. A - K,

2 października 2009 r. L - Ż

w godzinach 8.00-14.00 w budynku Urzędu Gminy Istebna - pokój nr 100.

Termin przyjmowania bezrobotnych na terenie gminy Istebna, w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy i złożenia oświadczenia o dochodach wyznaczony został na dzień:

30 listopada 2009 r. A - J,

1 grudnia 2009 r. K - M

2 grudnia 2009 r. N - Ż

w godzinach 8.00-14.00 w budynku Urzędu Gminy Istebna - pokój nr 100.

• Rada Gminy uchwaliła •

W dniu 31 sierpnia 2009 r. o godz. 16.00 w sali nr 100 Urzędu Gminy Istebna odbyła się XXV sesja Rady Gminy Istebna. Sesji przewodniczył Przewodniczący Rady Gminy Istebna Jan Gazur. Na sesji przyjęto informację o przebiegu wykonania budżetu Gminy Istebna za I półrocze 2009 r oraz podjęto uchwały w następujących sprawach:

- Nr XXV/240/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznego przedszkola oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości jej wykorzystania.

- Nr XXV/241/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie sprostowania błędu pisarskiego uchwały Nr XXI/215/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 6 kwietnia 2009 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna

- Nr XXV/242/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie zamiany nieruchomości z przeznaczeniem na drogę gminną „Dziedzina pod Beskid I”

- Nr XXV/243/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie ustanowienia służebności przejazdu /po działce stanowiącej własność Gminy Istebna we wsi Koniaków/

- Nr XXV/244/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XL/375/2006 Rady Gminy Istebna z dnia 28 września 2006 roku w sprawie procedury uchwalania budżetu Gminy Istebna oraz rodzaju i szczegółowości materiałów składających się na projekt budżetu.

- Nr XXV/245/2009, Nr XXV/246/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w roku 2009/ na spłatę zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów/

- Nr XXV/247/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie zmian budżetu Gminy Istebna na rok 2009.

Teksty uchwał publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Istebna.

M. Wieczorek

„ZAGROŻENIA WYCHOWAWCZE W CYBERPRZESTRZENI”

W związku z rozpoczęciem roku szkolnego i apelem Kuratorium Oświaty o zagrożeniach wychowawczych, płynących ze świata wirtualnego, zapraszamy na spotkanie multimedialne wszystkich rodziców. Spotkanie odbędzie się w sali gimnazjum w dniu 16 września 2009r. tj. środa, o godz. 16.00.

„Tematyka zagrożeń powodowanych przez cyberprzestrzeń, a szczególnie uzależnień nie jest w wystarczającym stopniu nagłośniona. Dlatego świadomość społeczeństwa w tym zakresie jest bardzo niska. Przeciętny rodzic nie zdaje sobie sprawy, że np. telewizja, komputer, Internet czy telefon komórkowy mogą być źródłem uzależnienia, o czym świadczą rozmowy z nimi prowadzone podczas szkoleń.

Przyczyny i skutki uzależnienia od komputera i Internetu, które określane jest także jako infoholizm są niezwykle złożone, wielorako warunkowane, gdyż zależą od wielu czynników,

a skutki społeczno-pedagogiczne, dla poszczególnych środowisk są dramatyczne, czy nawet tragiczne.

Proces ten wywołuje określone konsekwencje społeczno-educacyjne, dydaktyczne, etyczne, zdrowotne i prawne, także dla instytucji wychowawczych funkcjonujących w społeczności lokalnej....”

Prelekcję poprowadzą Państwo mgr Anna Andrzejewska i prof. dr hab. Józef Bednarek, którzy od wielu lat zajmują się badaniami związanymi z uzależnieniem dzieci, młodzieży i dorosłych od wirtualnego świata, w tym gier komputerowych.

Wyczerpująco i w sposób bardzo przystępny chcą zaprezentować rodzicom, opiekunom, gronu pedagogicznemu oraz osobom pracującym z młodzieżą, wiedzę na temat bardzo aktualny i wymagający zastanowienia.

Bardzo serdecznie zapraszamy wszystkich na powyższe spotkanie, gdyż ma ono służyć pogłębieniu wiedzy na temat zagrożeń, które są niebezpieczne, a często niezauważalne.

Serdecznie zapraszają na spotkanie!

*Wójt Gminy Danuta Rabin
i Dyrektor Gimnazjum Bogdan Ligocki*

Rozmaitości

RELIGIJNE SPOTKANIE POLSKO- CZESKO-SŁOWACKIE NA TRÓJSTYKU

W dniach przed 22.VIII br. Trójstyk w Jaworzynce – Trzycatku zmienił swój wygląd. Po uzyskaniu zgody od właścicielki terenu p. Patek przystąpiono do szczegółowych przygotowań. Firma Stollux wybudowała stylowy ołtarz, zaś Spółdzielnia Usług Rolniczych udostępniła samochód, którym przewieziono ławki z amfiteatru „Pod Skocznią”, co wykonali pracownicy Urzędu Gminy i GOK-u. Wystrojem ołtarza zajęli się parafianie z Trzycatka, a szczególnie p. Paweł Jałowiczor.

Przygotowano także parkingi przy Węgielku oraz poproszono o pomoc służby porządkowe – strażaków z OSP Jaworzynka, Istebna i Koniaków oraz policję. Zabezpieczono stoisko pierwszej pomocy medycznej. Na tak przygotowany teren przybyli w sobotę 22.VIII. o godz. 10.00 wierni z całej Trójwsi i sąsiednich gmin czeskich słowackich, aby wspólnie uczestniczyć we mszy świętej sprawowanej przez biskupów i kapłanów z sąsiadujących ze sobą diecezji żylińskiej, opawsko-ostrawskiej i bielsko-żywieckiej. Uroczystość rozpoczęła się od 3 procesji, które wyruszyły z kościoła pw. Matki Boskiej Frydeckiej na Trzycatku, słowackiego Ciernego i czeskiej Hrczawy.

Biskup ze Słowacji ks. Tomasz Galic przywitał zebranych i przedstawił przybyłych gości – bpa Tadeusza Rakoczego z diecezji bielsko-żywieckiej i wikariusza generalnego diecezji opawsko-ostrawskiej ks. Adama Ruckiego.

Uroczystą mszę św. koncelebrowaną odprawili biskupi oraz wielu księży z dekanatu istebniańskiego, sąsiednich dekanatów i gości.

Na uroczystą mszę św. przybyli także - marszałek woj. śląskiego Bogusław Piotr Śmigieński i wicestarosta cieszyński Mieczysław Szczurek oraz poseł na Sejm RP Stanisław Pięta. W kazaniu ks. Biskup T. Rakoczy podkreślił, że jest to pierwsze takie spotkanie międzynarodowe i sąsiedzkie. Złączeni w modlitwie i braterstwie, z sercem pełnym najlepszych uczuć, połączeni geograficznie, historycznie, tradycją i kulturą, a przede wszystkim religią, bo mamy też wspólnych świętych, podobne

języki i słowa, które nie są żadną barierą – wytrwaliśmy w wierze. Łączy nas też Jan Paweł II, który odwiedził wszystkie 3 kraje – Polskę, Czechy i Słowację. W dalszej części ks. Biskup mówił o budowaniu wspólnoty europejskiej w duchu wiary, co teraz jest łatwiejsze, bo mamy otwarte granice i zawierzył Matce Boskiej dzieło budowania jedności europejskiej i naszej tutaj sąsiedzkiej i złożył hołd Matce Boskiej Frydeckiej, patronce kościoła na Trzycatku.

Po mszy św. wystąpili kolejni goście - wikariusz generalny Diecezji Opawsko-Ostrawskiej Adam Rucki, mający swoje polskie korzenie, życzył zebranym, „by się niebo otworzyło nad Wami i spadło na Was wszystko najlepsze i niech Wam wieje dobry wiatr od Ducha Świętego”.

Bogusław Piotr Śmigieński - marszałek woj. śląskiego mówił o wspólnym budowaniu przyszłości i wartościach, jakie powinny nas łączyć.

Petr Jałowiczor – starosta z Bukowca w Czechach i Pavel Gomola starosta gminy Cierne na Słowacji podziękowali współpartnerom za współpracę, a Juraj Blanar przedstawiciel Żylińskiego Kraju (Słowacja) życzył, „by ta współpraca owocowała, bo powstała z dobrowolności, więc na pewno Pan Bóg to dzieło pobłogosławi”.

Jan Gazur – przewodniczący Rady Gminy Istebna podziękował w imieniu władz gminy. Podziękował gościom i pątnikom, przybyłym tak licznie na Trójstyk. Życzył, by zawsze towarzyszyła nam wzajemna tolerancja, przyjaźń i pokój między nami - sąsiadami i naszymi narodami.

Po mszy św. Goście udali się do stoiska czeskiego – grilla na poczęstunek, a ołtarz zamienił się w scenę, na której wystąpiły następujące zespoły: Kapela Moniki Wałach – „Mała Jete-linka”, zespół regionalny „Mali Zgrapanie” z Jaworzynki, heligonści z Kisucy na Słowacji, zespół folklorystyczny „Ozvena” ze Słowacji, zespół folklorystyczny z Czech.

Atmosfera była wspaniała i być może takie uroczystości będą się odbywać się tu częściej.

Krystyna Rucka

Zrealizowano z Funduszu Wyszehradzkiego w ramach projektu „Lato na Trójstyku” – imprezy promujące polsko-czesko-słowacki Trójstyk

(dok. na str. 5)

Podziękowania

Przewodniczący Rady Gminy składa serdeczne podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania tej wspaniałej, podniosłej i historycznej uroczystości.

Dziękuję: biskupom i księżom przybyłym, by odprawić wspólnie mszę św.

- gościom z władz samorządowych województwa śląskiego i powiatu cieszyńskiego oraz Słowacji i Czech
- posłowi na Sejm RP
- pani Annie Patyk za zgodę na udostępnienie terenu
- pocztom sztandarowym Beskidzkiego Oddziału Górali Śląskich w Milówce i Istebnej i Bractwu św. Jakuba ze Szczyrku,
- Spółdzielni Usług i Produkcji w Koniakowie,
- Piekarniom A. Probosz i Kawulok z Koniakowa, właścicielce sklepu „Rema” w Istebnej,
- strażakom z jednostek OSP Jaworzynka C., Istebna C., Koniaków C., Istebna Zaolzie, Jaworzynka Zapasieki
- policji
- pielęgniarce i wolontariuszkom z punktu medycznego OSP Koniaków Centrum
- pracownikom Urzędu Gminy i GOK
- mieszkańcom gmin przygranicznych za udział, parafianom z Trzycatka za wystrój ołtarza, szczególnie p. Pawłowi Jałowiczorowi, Czechom za nagłośnienie w czasie mszy św.
- zespołom regionalnym, kapeli Moniki Walach „Mała Jetelinka”, Małym Zgrapianom” z Jaworzynki,
- przedstawicielom prasy, radia, TV 3 państw.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy byli zaangażowani w organizację tej uroczystości za bezkonfliktowe przygotowanie i przebieg tej uroczystości.

Jan Gazur, Przewodniczący Rady Gminy Istebna

Z ŻYCIA SZKÓŁ

1 września 2009 roku w szkołach podstawowych i w gimnazjum na terenie gminy Istebna naukę rozpoczęło 1461 uczniów w tym czterech sześciolatków w klasach pierwszych szkół podstawowych i tak:

w Szkole Podstawowej Nr 1 w Istebnej	290
w Szkole Podstawowej Nr 2 w Istebnej	50
w Szkole Podstawowej Nr 1 w Jaworzynie	244
w Szkole Podstawowej Nr 2 w Jaworzynie	39
w Szkole Podstawowej Nr 1 w Koniakowie	231
w Szkole Podstawowej Nr 2 w Koniakowie	67
w Gimnazjum w Istebnej	540

W oddziałach zerowych przy szkołach podstawowych uczy się 162 dzieci sześciolatków w tym 26 pięciolatków. Do Gminnego Przedszkola w Istebnej uczęszcza 50 dzieci 3,4 i 5 letnich.

Opracowała: Bronisława Juroszek

Panu Stanisławowi Sikora
serdeczne wyrazy współczucia i żalu
z powodu śmierci ojca

śp. Józefa Sikory

składają
Wójt Gminy i współpracownicy z Urzędu Gminy

Józef Waszut odznaczony Złotym Znakiem Związku OSP RP

Ogromny zaszczyt spotkał druha z OSP Koniaków Centrum – **Józefa Waszuta**, który został zaproszony na uroczyste obchody 85-lecia istnienia OSP w Cieszynie Pastwiskach, gdzie wręczono mu odznaczenie Złoty Znak Związku OSP RP na wniosek złożony przez Zarząd OSP w Koniakowie Centrum. Medal ten otrzymał z rąk wiceprezesa Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP dh Jerzego Szkatuły.

Druh Józef Waszut jest strażakiem ochotnikiem od 1966r. Zawsze był bardzo zaangażowany w życie jednostki. Brał udział w zawodach sportowo-pożarniczych, często był dowódcą drużyny. Przygotowywał i szkolił do udziału w zawodach i turniejach drużyny pożarnicze kobiece i męskie.

Wiele pracuje społecznie - był członkiem komitetu budowy nowej remizy, pomagał w jej budowie, a obecnie uczestniczy w modernizacji remizy. Podczas uroczystości strażackich w jednostce i gminie pełnił funkcję komendanta placowego.

Brał czynny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i przy usuwaniu klęsk żywiołowych. Pełni funkcję sztandarowego w poczcie sztandarowym.

Jest lubiany i szanowany wśród braci strażackiej.

Z okazji otrzymania tak wysokiego odznaczenia składamy druhowi Józefowi serdecznie gratulacje i życzymy dużo zdrowia w dalszej działalności, której celem jest niesienie pomocy drugiemu człowiekowi.

Dh Bolesław Haratyk
Prezes Zarządu OSP Koniaków Centrum

INŻYNIERIA GENETYCZNA rozważania nie tylko dla rolników

Inżynieria genetyczna to nauka, która zajmuje się przebudowaniem materiału genetycznego żywych organizmów. Z DNA organizmu dawcy wycina się gen lub zespół genów, który następnie zostaje „wbudowany” w DNA biorcy. W trakcie podziału komórek ów zmodyfikowany DNA jest przekazywany komórkom potomnym, w wyniku czego powstały z nich organizm uzyskuje nowe pożądane cechy.

Kwas dezoksyrybonukleinowy - DNA – jest nośnikiem informacji genetycznej o danym organizmie, swoistą książką, w której zapisany jest opis budowy i czynności organizmu. Kartkami tej książki są geny. Każdy żywy organizm jest zapisaną książką. Grubość książki zależy od ilości genomów: może być cienka – jak w przypadku bakterii lub gruba – jak w przypadku człowieka. Zawsze jednak, niezależnie od organizmu, zapisana jest tym samym językiem. Inżynieria genetyczna umożliwiła „wyrwanie” paru kartek z jednej książki i „wklejenie” ich do drugiej. Powstaje wówczas inna książka. Ten nowy organizm jest tworem, którego nie wymyśliłaby natura.

Aby przenieść informację genetyczną do organizmu biorcy potrzeby jest środek transportu tzw. wektor. W przypadku bakterii są nimi plazmidy – małe cząsteczki DNA występujące w komórkach bakterii poza kolistym chromosomem bakteryjnym.

W przypadku przenoszenia genów roślin wyższych używa się bakterii glebowej *Agrobacterium tumefaciens*, która ma zdolność – również w warunkach naturalnych – do przenoszenia części swojego DNA i wbudowania go do DNA komórek zranionej rośliny. Na korzeniach porażonych roślin powstają

wtedy narośla i wbudowuje się do niego nowy gen, który ma być przeniesiony do rośliny. Zmienione w ten sposób szczepy bakteryjne powodują zmianę informacji genetycznej u roślin. Ponieważ rośliny wyższe można regenerować z jednej komórki, wobec tego możliwe jest otrzymanie zmienionych genetycznie, zdolnych do rozmnażania roślin o nowych właściwościach. **Są to rośliny transgeniczne.**

W przypadku roślin jednoliściennych (zboża) metoda przeniesienia genu za pomocą wektorów nie powiodła się. Inżynieria genetyczna stosuje tu metodę bombardowania jąder komórkowych fragmentami łańcucha DNA, które zawierają pożądany gen, w ten sposób „wbudowując” fragmenty DNA w DNA jądra komórkowego. Z pojedynczych komórek hoduje się całe transgeniczne rośliny.

Aby otrzymać zwierzę transgeniczne wprowadza się nowe DNA do jądra komórkowego zapłodnionej komórki jajowej. Jeśli pożądane geny zostaną wbudowane w prawidłowy sposób w DNA to powstają zwierzęta zmienione genetycznie.

Po raz pierwszy bariera ściśle oddzielająca poszczególne gatunki pokonana została w 1973 roku przez amerykańskich biologów, którzy przenieśli gen żaby do bakterii. Obecnie coraz bardziej skomplikowane metody inżynierii genetycznej pozwalają dowolnie wycinać fragmenty DNA jednego organizmu i włączać je do genomów innych gatunków. Można np. wprowadzić geny robaczek świętojańskich do tytoniu i otrzymać w ten sposób świecąca odmianę tej rośliny.

Inżynieria genetyczna umożliwiła człowiekowi zmieszanie całkowicie nie spokrewnionych gatunków: geny zwierząt trafiają do roślin, geny bakterii do zbóż a geny ludzkie do zwierząt.

ARGUMENTY PRZEMAWIAJĄCE ZA ODRZUCENIEM UPRAWY I PRZETWARZANIA ROŚLIN TRANSGENICZNYCH

1. Ryzyko dla zdrowia

Modyfikacja genetyczna może wprowadzać nowe proteiny do komórek roślin. Może to zmniejszyć wartości odżywcze pożywienia i powodować nowe alergie. Jak do tej pory uniknięto tego dzięki przeprowadzeniu testów podczas procesów autoryzacji. Ale nawet te metody nie są bezbłędne. Dodane geny mogą w nieprzewidywany sposób wchodzić w interakcję z genami rośliny.

2. Ryzyko ekologiczne

Uprawa roślin odpornych na herbicydy lub owady (zawierające toksyny owadobójcze) oznacza ryzyko o nieprzewidywalnej skali i konsekwencje dla środowiska. Oszacowanie ryzyka jest możliwe tylko w długim terminie. Już jednak istnieją wskazówki, że powstają odporne chwasty i pasożyty oraz uszkodzone zostają mikroorganizmy w glebie.

3. Zagrożenie dla różnorodności biologicznej

Uprawa roślin odpornych na herbicydy i owady koliduje z łańcuchami pokarmowymi i bioróżnorodnością ekosystemów polnych w sposób, który sprawia, że trudno jest ustalić skutki dla rolnictwa. Naturalna równowaga biologiczna pomiędzy szkodnikami i pożytecznymi organizmami jest zaburzona. Niszczenie bogactwa zasobów genetycznych poprzez stosowanie jednej odmiany nasion i wielkoobszarowej gospodarki jest również niebezpieczne.

4. Inżynieria genetyczna przyspiesza proces koncentracji i intensyfikacji rolnictwa

Aktualna koncepcja transgenicznych roślin uprawnych nie powstała na potrzeby rolników małoobszarowych. Rozpowszechnienie tej technologii wzmacnia konkurencję pomiędzy rolnikami i

zagroza zachowaniu i rentowności lokalnych systemów użytkowania ziemi przystosowanych do lokalnych warunków

5. Zagrożenie dla rolnictwa wolnego od GMO

Nie jest możliwe współistnienie rolników nie używających GMO i używających GMO zwłaszcza wtedy gdy GMO rozciągają się w sposób niekontrolowany. Dyrektywy UE przewidują próg 0,9% dopuszczalności zakażenia GMO pozwalający na nie oznakowanie konwencjonalnych plonów. Nie przewidziano żadnych odszkodowań za straty finansowe spowodowane zakażeniem produktów. Nie ma żadnych regulacji dotyczących odpowiedzialności na wypadek szkód dla rolnictwa i środowiska spowodowanych przez inżynierię genetyczną. Wręcz przeciwnie: to konwencjonalni i ekologiczni rolnicy będą ponosić koszty zachowania swoich upraw wolnych od GMO i wykonania odpowiednich testów. Istnienie rolnictwa ekologicznego, wolnego od GMO, jest szczególnie zagrożone.

6. Ekologiczne błędy

Przemysł biotechnologiczny wskazuje na korzyści ekonomiczne odmian transgenicznych, ze względu na wyższe plony i niższe koszty produkcji. Korzyści te jednak nie są oczywiste jeżeli wziąć pod uwagę przykład soi i kukurydzy uprawianej w USA. W rzeczywistości jest coraz droższy wkład i spadek cen. W sytuacji, gdy ceny produktów GMO na świecie spadają, koszty zarządzania produkcją stają się wysokie.

7. Spadek użycia insektycydów i herbicydów nie spełnił oczekiwań

Obiecany spadek zużycia środków chemicznych owadobójczych i chwastobójczych jest na ogół krótkoterminowy. Jednym z problemów jest fakt, że organizmy te mogą się uodpornić. Drugim, że zwiększają się inwazje pozostałych szkodników, co wymaga dodatkowych oprysków, które niwelują pierwotne korzyści

8. Zmonopolizowanie produkcji żywności

Rozpowszechnienie inżynierii genetycznej wiąże się z poszerzeniem możliwości opatentowania roślin i ich genów. Patenty na żywność niosą ze sobą ryzyko, że parę międzynarodowych korporacji uzyska wyłączną kontrolę nad całym łańcuchem produkcji żywności, od genu do talerza. Konflikty związane z prawami patentowymi w Ameryce ukazują, jak w przyszłości farmerzy mogą utracić prawo do swoich upraw. Patenty na organizmy żywe nie mają nic wspólnego z pojęciem własności intelektualnej, dotyczą wydarzeń, zjawisk, organizmów, które znajdują się daleko po za tym czego wynalazca faktycznie dokonał.

9. Mit o zwalczaniu głodu w świecie

Obietnica rozwiązania problemu głodu na świecie za pomocą inżynierii genetycznej nie jest wiarygodna. Badania i rozwój inżynierii genetycznej są organizowane przez parę prywatnych wielkich korporacji, które chronią swoje produkty patentami. Są one tworzone dla potrzeb intensywnego rolnictwa przemysłowego w klimatycznej strefie umiarkowanej. Rośliny GMO nie rozwiązują problemów rolnictwa w tropikach. Patenty i opłaty technologiczne powstrzymują transfer technologii z bogatej Północy na Południe. Niedobory żywności nie są kwestią istniejącej ilości pożywienia tylko jego podziału i władzy. Nie brakuje żywności na świecie, są poważne nierówności i braki w dostępie do pożywienia i jego dystrybucji.

(Na podstawie Opracowania Społecznego Instytutu Ekologicznego, Warszawa 2007)

**POLSKA ŻYWNOŚĆ WOLNA OD GMO
KUPUJ TYLKO ŻYWNOŚĆ WOLNĄ OD GMO**

*ks. Jerzy Palarczyk
Duszpasterz Rolników Dekanatu Istebniańskiego*

ZMIANY W ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH OD 1 LISTOPADA 2009 r.

W związku z nowym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 129, poz. 1058)

Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania zasiłku rodzinnego pozostaje bez zmian i wynosi **504,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne (stopień umiarkowany, znaczny) kryterium dochodowe wynosi **583,00 zł**.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

→ **68,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;**

→ **91,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;**

→ **98,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.**

Wysokość dodatków do zasiłku rodzinnego nie uległa zmianie tj:

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego wynosi miesięcznie – 400,00 zł;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się dziecka – 1000,00 zł jednorazowo;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania - 170,00 zł miesięcznie nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka niepełnosprawnego – 250,00 zł miesięcznie nie więcej niż 500,00 zł na wszystkie dzieci;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 80,00 zł miesięcznie;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 60,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, 80,00 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 100,00 zł na dziecko jednorazowo;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 50,00 zł miesięcznie;

→ dodatek do zasiłku rodzinnego w związku z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 90,00 zł miesięcznie;

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi miesięcznie 520,00 zł

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego pozostaje bez zmian i wynosi 153,00 zł

Od 1 listopada 2009 r., przy ubieganiu się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka („Becikowe”), jak również o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, wymagane będzie przedłożenie zaświadczenia lekar-

skiego potwierdzającego, że **matka dziecka pozostawała pod opieką lekarską przez okres co najmniej od 10 tygodnia ciąży do porodu**. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, formę opieki medycznej oraz wzór wymaganego zaświadczenia. Powyższy warunek nie dotyczy opiekunów prawnych dziecka i osób, które wystąpiły do sądu o przysposobienie dziecka. Wymóg ten nie dotyczy także osób, które złożą wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przed 1 listopada 2009 r.

Terminy składania wniosków o świadczenia rodzinne i terminy wypłat

- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami *do dnia 30 września*, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz *wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 30 listopada*.

- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami o okresie *od dnia 1 października do dnia 30 listopada*, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz *wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 31 grudnia*.

- Okres zasiłkowy rozpoczynający się w dniu 1 września 2008 r. na który zostało ustalone prawo do świadczeń rodzinnych przedłuża się do dnia 31 października 2009

Terminy składania wniosków o fundusz alimentacyjny i terminy wypłat

→ Jeżeli wniosek zostanie złożony **do 31 SIERPNI**A to wypłata świadczenia przysługującego za październik nastąpi **do dnia 31 PAŹDZIERNIKA**;

→ Jeżeli wniosek zostanie złożony **OD DNIA 1 WRZEŚNIA do 31 PAŹDZIERNIKA** to wypłata świadczenia przysługującego za październik nastąpi **do dnia 30 LISTOPADA** przysługującego za październik nastąpi **do dnia 30 LISTOPADA**

W przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania / utraty dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, osoba pobierająca świadczenia jest **obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu wypłacającego świadczenia rodzinne.**

Magdalena Probosz
Świadczenia Rodzinne
tel. 033-857-76-49

PFRON – UCZEŃ NA WSI

Informacje dla osoby składającej wnioski o dofinansowanie kosztów nauki w ramach obszaru A pilotażowego programu „UCZEŃ NA WSI – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie”.

Celem programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkujących:

- gminy wiejskie,
lub

- obszary wiejskie w gminie miejsko-wiejskiej oraz miasta do 5 tys. mieszkańców w gminie miejsko-wiejskiej.

Program realizowany jest na terenie gmin wiejskich oraz gmin miejsko-wiejskich całego kraju od dnia 1 września 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

I. Informacje ogólne

1. O dofinansowanie kosztów nauki w ramach programu może ubiegać się osoba niepełnosprawna, która:

1) posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,

2) pobiera naukę w szkole podstawowej, gimnazjum lub w szkole ponadgimnazjalnej (z wyłączeniem szkoły policealnej),

3) mieszka na terenie gminy wiejskiej, obszaru wiejskiego lub miasta do 5 tys. mieszkańców w gminie miejsko-wiejskiej.

Uwaga! W przypadku niepełnosprawnej osoby do 18 roku życia uprawnionym do ubiegania się o przyznanie dofinansowania kosztów nauki w ramach obszaru A programu jest rodzic lub opiekun prawny.

2. O dofinansowanie kosztów nauki w ramach programu nie może ubiegać się osoba, która:

1) w przeszłości, była stroną umowy zawartej z PFRON i rozwiązanej z przyczyn leżących po jej stronie,

2) posiada średnie miesięczne dochody brutto przekraczające 120% najniższego wynagrodzenia przypadającego na jednego członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym. W 2009 roku jest to kwota 1 276,00 zł, czyli 120% wynosi 1 531,20 zł

3. Przyznana ze środków PFRON pomoc finansowa w ramach programu, może obejmować następujące koszty:

1) zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę,

2) uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej (w tym wakacyjne obozy i kolonie)

3) związane z dostępem do internetu (instalacja i abonament),

Uwaga! w ramach programu wykluczona została możliwość zakupu sprzętu komputerowego

4) kursów doszkalających w zakresie programu nauczania oraz kursów językowych (w przypadku kursów organizowanych poza miejscem zamieszkania ucznia, dofinansowaniu mogą podlegać również koszty dojazdu, zakwaterowania, wyżywienia),

5) wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych.

4. W przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznana pomoc finansowa może obejmować dodatkowo następujące koszty:

1) opłaty za naukę (czesne),

2) zakwaterowania (gdy uczeń pobiera naukę poza miejscem zamieszkania)

3) dojazdów do szkoły.

5. Wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekroczyć:

1) w przypadku ucznia szkoły podstawowej lub gimnazjum – kwoty 2000 zł w ciągu jednego roku szkolnego,

2) w przypadku ucznia szkoły ponadgimnazjalnej bez obowiązku uiszczania czesnego – kwoty 3000 zł w ciągu jednego roku szkolnego,

3) w przypadku ucznia szkoły ponadgimnazjalnej zobowiązanego do uiszczania opłat za naukę (czesnego) – kwoty 4000 zł w ciągu jednego roku szkolnego.

6. Na wysokość dofinansowania ma wpływ wysokość środków finansowych, którymi dysponuje PFRON.

Uwaga! Przyjęta w programie wysokość dofinansowania przypadającego na jednego ucznia niepełnosprawnego w ciągu roku szkolnego została określona jako **maksymalna wysokość**, co znaczy, że nie jest to kwota obligatoryjnie w całości przysługująca uczniowi i kwota faktycznego dofinansowania może być niższa.

II. Tryb składania wniosków

1. Gmina zakwalifikowana przez PFRON do realizacji programu ustala i ogłasza termin przyjmowania wniosków o dofinansowanie kosztów nauki. W ogłoszeniu gmina wskazuje jednostkę organizacyjną, która w jej imieniu przyjmować będzie wnioski o dofinansowanie kosztów nauki.

2. Po ogłoszeniu przez Gminę naboru wniosków, Wnioskodawca (*tj. pełnoletni uczeń niepełnosprawny lub w przypadku osoby do 18 roku życia jego rodzic lub opiekun prawny*) składa wniosek o dofinansowanie kosztów nauki do dnia 30 września każdego roku realizacji programu.

3. Wniosek o dofinansowanie kosztów nauki, sporządza się na formularzu stanowiącym załącznik nr 3 do procedur. Wnioski będą dostępne w Gminie oraz na stronie www.pfron.org.pl

4. Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:

1) kserokopię ważnego orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ucznia,

2) oświadczenie Wnioskodawcy o dochodzie brutto przypadającym na jednego członka rodziny pozostającego w gospodarstwie domowym, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do formularza wniosku o dofinansowanie,

3) zaświadczenie ze szkoły o pobieraniu nauki przez ucznia w szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej,

4) kserokopię aktu urodzenia ucznia – dotyczy Wnioskodawcy ubiegającego się o pomoc finansową w imieniu i na rzecz niepełnoletniego ucznia,

5) kserokopię dokumentu o ustanowieniu opieki prawnej nad podopiecznym - dotyczy Wnioskodawców, będących opiekunami prawnymi ucznia,

6) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych przez PFRON, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do formularza wniosku o dofinansowanie.

5. Wniosek o dofinansowanie należy składać w wyznaczonej przez Wójta jednostce organizacyjnej gminy, właściwej terytorialnie dla miejsca zamieszkania ucznia.

6. Za datę złożenia wniosku o dofinansowanie uważa się datę jego wpłynięcia, a w przypadku wniosku o dofinansowanie składanego drogą pocztową, datę stempla pocztowego.

Uwaga! W przypadku, gdy Wnioskodawca po raz kolejny ubiega się o przyznanie dofinansowania kosztów nauki, w ramach tego obszaru programu, warunkiem jego przyznania jest rozliczenie całości dofinansowania uzyskanego przez Wnioskodawcę w poprzednim roku.

7. Wnioskodawca zobowiązany jest na żądanie gminy lub PFRON dostarczyć dowody potwierdzające wysokość uzyskiwanych dochodów wykazanych w oświadczeniu o dochodzie brutto przypadającym na jednego członka rodziny pozostającego w gospodarstwie domowym.

8. Wniosek o dofinansowanie stanowi ofertę zawarcia umowy cywilnoprawnej i jego rozpatrzenie nie podlega przepisom kodeksu postępowania administracyjnego.

9. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie wszelkie informacje o zmianach mogących mieć wpływ na wysokość przyznanej pomocy finansowej.

10. Podanie informacji niezgodnych z prawdą eliminuje wniosek o dofinansowanie z dalszego rozpatrywania.

11. W ramach programu wkład własny Wnioskodawcy nie jest wymagany.

12. Gmina która została zakwalifikowana do realizacji obszaru A programu może określić dodatkowo szczegółowe zasady składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w ramach obszaru A programu, zgodne z celami i zasadami programu.

13. Umowa o dofinansowanie, zawierana pomiędzy realizatorem obszaru A programu a Wnioskodawcą, określa wysokość przyznanego dofinansowania, sposób przekazania środków oraz termin i sposób ich rozliczenia a także obowiązki oraz uprawnienia stron i stanowi zobowiązanie do ich przestrzegania.

14. Rozliczenie przyznanego dofinansowania nastąpi po dostarczeniu przez Wnioskodawcę do Gminy oryginałów (do wglądu) dokumentów, potwierdzających wysokość poniesionych kosztów (wystawionych na Wnioskodawcę lub ucznia niepełnosprawnego faktur VAT za zakupione towary lub usługi, a w przypadku gdy nie jest możliwe wystawienie faktury VAT - innych dokumentów wraz z dowodami zapłaty).

Uwaga! Przedstawione przez Wnioskodawcę dokumenty rozliczeniowe muszą być wystawione w czasie trwania zajęć szkolnych w ciągu roku szkolnego objętego dofinansowaniem.

W uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem w ramach programu mogą być objęte koszty poniesione przez Wnioskodawcę w czasie przerwy wakacyjnej poprzedzającej złożenie wniosku o dofinansowanie.

Uwaga! faktury VAT za zakupione towary lub usługi oraz inne dokumenty wraz z dowodami zapłaty) wystawione na inną osobę niż Wnioskodawca lub uczeń niepełnosprawny nie będą uznane w rozliczeniu! (z jednym wyjątkiem - opłaty za Internet – zgodnie z postanowieniami Umowy o dofinansowanie).

15. Wraz ze złożeniem końcowych dokumentów rozliczeniowych z przyznanego dofinansowania Wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia zaświadczenia ze szkoły o kontynuowaniu nauki w okresie objętym dofinansowaniem.

Wyjeżdżając do pracy za granicę - pamiętaj o szkole dla swojego dziecka!

Pamiętaj o szkole!

WWW.POLSKA-SZKOŁA.PL

**Wyjeżdżasz z dzieckiem za granicę?
Sprawdź, czy zrobiłeś wszystko by
mogło kontynuować naukę.**

O co zadbać przed wyjazdem z Polski?

Twoje dziecko do 18 roku życia podlega obowiązkowi szkolnemu i nauki. Pomyśl o zapewnieniu mu szkoły za granicą zanim wyjedziesz z Polski. Zbierz informacje o systemie edukacji w kraju, do którego jedziesz oraz potrzebne dokumenty. Wskazane jest, aby przed wyjazdem Twoje dziecko rozpoczęło naukę języka obcego - łatwiej mu będzie porozumieć się z nauczycielami i dziećmi w nowej szkole. Staraj się zaplanować wyjazd tak, by dziecko nie przerywało nauki w trakcie roku szkolnego.

Planując wyjazd:

- skontaktuj się z polskim konsulem w kraju, do którego jedziesz;

- poinformuj dyrektora szkoły/gminę o wyjeździe, aby uniknąć konsekwencji prawnych wynikających z nieposyłania dziecka do szkoły;

- poproś dyrektora szkoły (wychowawcę, pedagoga szkolnego) o opinię o uczniu dotyczącą jego uzdolnień, zainteresowań, ew. trudności, czy specjalnych potrzeb edukacyjnych i przetłumacz ją; w ten sposób ułatwisz swojemu dziecku start w nowej szkole - od pierwszego dnia będzie miało szansę być otoczone odpowiednią opieką i odpowiednio ukierunkowane;

- zabierz ze sobą ostatnie świadectwo szkolne oraz metrykę urodzenia (odpis aktu urodzenia) dziecka i przetłumacz te dokumenty na język kraju, do którego wyjeżdżasz lub na język angielski;

- zabierz ze sobą metrykę urodzenia dziecka, najlepiej również przetłumaczoną na język kraju, w którym zamierzasz posłać dziecko do szkoły lub do przedszkola.

Jak zapisać dziecko do szkoły?

We wszystkich krajach Unii Europejskiej, a także w wielu innych krajach. Twoje dziecko przebywające za granicą ma prawo do nauki w tamtejszym systemie edukacji. Przyjęcie dziecka do szkoły regulują przepisy wewnętrzne każdego kraju - dowiedz się o nich przed wyjazdem w ambasadzie danego państwa lub na stronach internetowych ministerstwa edukacji danego państwa. W większości państw na świecie należy zapisać dziecko do lokalnej szkoły i klasy odpowiadającej jego wiekowi. W większości państw nauka jest obowiązkowa od 6 do 16 roku życia (w Wielkiej Brytanii i Holandii od 5 roku życia). W niektórych krajach dzieci objęte są również nieobowiązkową edukacją przedszkolną trwającą dwa lata. W szkołach państwowych nauka jest bezpłatna. W większości krajów świadectwa promocyjne, poświadczające przejście z klasy do klasy nie są dokumentami państwowymi, a wyłącznie informacją dla rodziców o postępach dziecka.

- wybierz lokalną szkołę, w której dziecko będzie spełniało obowiązki szkolny i obowiązki nauki (może być również szkoła innego kraju np. francuska w Niemczech lub nauczająca wszystkich przedmiotów polska szkoła w Atenach i Moskwie; dzieci pracowników instytucji UE mogą uczyć się w specjalnie dla nich utworzonych szkołach europejskich); pamiętaj jednak, że mimo obowiązku szkolnego, nie we wszystkich krajach obowiązuje rejonizacja i czasami najbliższa miejscza zamieszkania szkoła może nie mieć wolnych miejsc;

- postaraj się zapisać dziecko do szkoły, bezpośrednio albo za pośrednictwem lokalnego biura edukacji, przed rozpoczęciem roku szkolnego, a najlepiej jeszcze przed wakacjami;

- dowiedz się, najlepiej bezpośrednio w szkole, jakie dokumenty musisz przedstawić zapisując dziecko do szkoły; na ogół potrzebne są:

- metryka urodzenia dziecka,
- dokument potwierdzający tożsamość (paszport, dowód osobisty),

- poświadczenie adresu zamieszkania (w niektórych krajach wystarczy umowa wynajmu mieszkania),

- dokumenty poświadczające dotychczasową naukę (świadectwa szkolne),

- zapisując dziecko do szkoły dołącz dokumenty poświadczające jego specjalne potrzeby edukacyjne lub dotychczasowe osiągnięcia oraz udział w zajęciach pozalekcyjnych (np. dodatkowa nauka języków obcych, zwycięstwa w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, sportowych, artystycznych).

Jak podtrzymać kontakt z polskim językiem i kulturą za granicą?

Postaraj się zapewnić dziecku kontakt z językiem polskim i umożliwić mu korzystanie z dostępnej oferty edukacyjnej w języku polskim. W podtrzymaniu kontaktu z językiem ojczystym i polską kulturą ułatwiającemu powrót do polskiego systemu edukacji pomogą:

- szkoły sobotnie prowadzone m.in. przez polskie organizacje pozarządowe i parafie dające możliwość nauki języka polskiego, a często także polskiej historii i geografii (zajęcia odbywają się popołudniami lub w weekendy); szkoły polskie przy polskich ambasadach, konsulatach i ich filie - nauczanie uzupełniające naukę w lokalnej szkole o jęz. polski, historię i geografii Polski, czasem WOS, religię i matematykę (zajęcia wieczorem lub w weekendy).

Języka polskiego można się uczyć także:

- w Szkołach Europejskich (wyłącznie dla dzieci pracowników instytucji europejskich), na mocy konwencji o Statucie Szkół Europejskich;

- w krajach Unii Europejskiej, zainteresowani pracownicy migrujący mogą ubiegać się o nauczanie języka ojczystego w lokalnej szkole publicznej (na podstawie Dyrektywy Rady 77/486/EWG z dnia 25 lipca 1977 w sprawie kształcenia dzieci pracowników migrujących).

Informacji o polskich szkołach sobotnich i innych możliwościach nauki w języku polskim szukaj na stronie www.polska-szkola.pl

Pamiętaj, żeby Twoje dziecko mogło łatwiej wrócić do polskiego systemu edukacji:

- w trakcie pobytu za granicą zapewnij dziecku żywy kontakt z językiem polskim oraz w miarę możliwości staraj się umożliwić mu kontynuowanie nauki języka ojczystego i innych przedmiotów w języku polskim;

- zaplanuj powrót w terminie, który umożliwi przygotowanie się dziecka do polskiej szkoły (wybór szkoły, zakup podręczników);

- przed powrotem do kraju zebraj dokumenty potwierdzające spełnienie przez nie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki oraz informacje o uzyskanych ocenach (na tej podstawie dyrektor szkoły w Kraju będzie mógł przyjąć dziecko do odpowiedniej klasy);

- ze szkoły lokalnej - świadectwa, jeśli w systemie szkolnym danego państwa są wydawane, albo zaświadczenie wystawione przez dyrekcję szkoły, do której dziecko uczęszczało; w przypadku państw pozaeuropejskich wskazane jest aby otrzymane dokumenty poświadczyć w polskim konsulacie, zapobiegnie to ewentualnym problemem z uznaniem w polskiej szkole,

- z polskiej szkoły sobotniej - dokumenty poświadczające fakt pobierania nauki lub uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych;

- aby zapisać dziecko do szkoły w Polsce skontaktuj się bezpośrednio z dyrektorem szkoły, a w razie trudności z kuratorium oświaty.

Każde dziecko, niezależnie od tego, z jakiego kraju przyjeżdża, ma zapewnione w Polsce bezpłatne nauczanie. Może korzystać z nauki i opieki w publicznych przedszkolach, publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, publicznych szkołach artystycznych i placówkach. Decyzję o tym, czy zakres wiedzy ucznia jest adekwatny do wymagań określonych w podstawach programowych obowiązujących w szkołach w Polsce, podejmuje w przypadku każdego ucznia powracającego/przybywającego z zagranicy dyrektor i nauczyciele szkoły, do której zgłosi się dany uczeń. Różnice programowe z zajęć edukacyjnych realizowane w klasie, do której uczeń przechodzi są uzupełniane na warunkach ustalonych każdorazowo indywidualnie przez nauczycieli prowadzących dane zajęcia.

Przydatne linki:

- Strona Ministerstwa Edukacji Narodowej i Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie
www.polska-szkola.pl

- Polskie placówki za granicą:

<http://www.msz.gov.pl/Adresy.polskich.placowek.za.granica,1803.html>

konsulaty państw obcych w Polsce

www.msz.gov.pl/Urzeddy.konsularne,w.Polsce,12853.html

Zespół Szkół dla Dzieci Obywateli Polskich Czasowo Przebywających za Granicą - www.spzg.pl

Rządowa strona dotycząca powrotów do kraju

www.powroty.gov.pl

- o systemie edukacji w pozostałych państwach europejskich możesz przeczytać w języku polskim pod adresem:

www.socrates.org.pl/socrates2/index1.php?dzial=9&node=9&doc=1000603.

DZIECI POWODZIAN ZE ŚWIDNICY ODPOCZYWAŁY W ISTEBNIEJ

W odpowiedzi na apel Rzecznika Praw Dziecka, członek Zarządu Województwa Śląskiego pan Mariusz Kleszczewski w porozumieniu z dyrektorem Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej panem Mirosławem Rzepką zorganizował kolonie rehabilitacyjne dla 31 osobowej grupy dzieci z terenów objętych powodzią z miejscowości Świdnica i okolic w województwie dolnośląskim.

Wojewódzkie Centrum Pediatrii zajęło się organizacją bazy hotelowej oraz szeregu wycieczek, które finansuje Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Wszystkie dzieci są objęte opieką lekarską i rehabilitacyjną przez WCP „Kubalonka” w Istebnej.

W ramach świadczeń medycznych dzieci mają badania pediatryczne oraz udzielane są im świadczenia rehabilitacyjne w zakresie termalnych kąpielí solankowych, inhalacji w grotcie solnej, gimnastyki ogólnorozwojowej i oddechowej. Kolonia trwa od 13 do 29 sierpnia b.r.

Dzięki pomocy Wójta Gminy Istebna pani **Danuty Rabin** udało się pozyskać nieodpłatnie wykwalifikowanych przewodników.

W ramach bogatego programu wycieczek turystyczno-krajoznawczych dzieci zwiedzały między innymi Trójwiesć Beskidzką. W Istebnej uczestniczyły w prezentacji miejscowej fauny i flory w Ośrodku Edukacji Ekologicznej prowadzonym przez Nadleśnictwo Wisła, zwiedzały zabytkowy kościół pod wezwaniem Dobrego Pasterza oraz wystawę twórczości ludowej zorganizowaną w Gminnym Ośrodku Kultury. Gmina Istebna podarowała każdemu dziecku kolorowe foldery i mapy turystyczne z pogranicza polsko-słowacko-czeskiego.

Dzięki hojności właściciela Ośrodka Rekreacyjno-Wypoczynkowego „Zagroń” pana **Leszka Łazarczyka** dzieci mogły nieodpłatnie wjechać kolejką linową na Złoty Groń.

W Koniakowie uczestnicy kolonii zdobyli szczyt Ochodziej, z której podziwiali wspaniałą panoramę Trójwiesi oraz żywioczyznę i pogranicze polsko-słowacko-czeskie. Na horyzoncie widoczne były szczyty Tatr i Małej Fatry.

W Jaworzynce dzieci zwiedzały miejsce gdzie łączą się granice trzech państw; Polski Słowacji i Czech które zwane

jest Trójstykiem. Każde dziecko miało możliwość stanąć jednocześnie w trzech państwach.

W sąsiedniej Wiśle koloniści zwiedzili galerię Adama Małysza gdzie mogli zobaczyć większość trofeów mistrza włącznie z Kryształowymi Kulami Pucharu Świata oraz medalami za największe osiągnięcia naszego najlepszego skoczka. Wielką atrakcją była możliwość wjazdu na skoczní im. A. Małysza w Wiśle Malince.

Dzięki uprzejmości Wiceprezesa Polskiego Związku Narciarskiego pana **Andrzeja Wąsowicza** dzieci mogły zwiedzać skoczní nieodpłatnie.

Koloniści mieli trochę szczęścia ponieważ w trakcie jednej z pieszych wycieczek do Wisły mogli na żywo zobaczyć **Adama Małysza** w pobliżu jego domu rodzinnego.

Wielką atrakcją była wycieczka na Czantorię w Ustroniu-Polanie. Dzieci wjechały kolejką linową a następnie pieszo zdobyły szczyt osiągając wysokość 995 m.n.p.m. Chętni skorzystali także z letniego toru saneczkowego.

W planie są jeszcze piesze wycieczki po najbliższej okolicy oraz wyjazd do Leśnego Parku Niespodzianek i na Równicę w Ustroniu. Dzięki uprzejmości dyrektora Zespołu Szkół przy WCP „Kubalonka” w Istebnej pani **Darii Węgrzyn-Welc** dzieci codziennie korzystają także z bazy Zespołu Szkół. Najczęściej uczestniczą w zajęciach w sali komputerowej.

W dniu 22 sierpnia 2009 dzieci odwiedził Rzecznik Praw Dziecka pan **Marek Michalak**.

Akcja pomocy dzieciom powodzian okazała się bardzo trafna ponieważ doświadczony przez żywioł dzieci mogły

przez czas pobytu na koloniach zapomnieć o traumatycznych przeżyciach. Pozostaje nam wierzyć że powrócą do swoich domów szczęśliwe i w pełni zrelaksowane.

Wszystkim którzy byli zaangażowani w organizację kolonii i sprawili że pobyt był atrakcyjny dzieci i ich opiekunowie składają serdeczne podziękowania.

Opracował:
Józef Polok

Dom Trzech Narodów

Galeria Kukuczka

URODZINOWY KONCERT JANA WAŁACHA

Dnia 8 sierpnia br. w Galerii Kukuczka na Jasnownicach odbył się jubileuszowy koncert uczczenia 125 rocznicy urodzin Jana Wałacha. Przedsięwzięcie zorganizował Jan Kukuczka – właściciel galerii i Zbigniew Wałach – wnuk artysty. „125 lat temu w góralskiej chacie na Oleckach przyszedł na świat Wielki Góral, Wielki Człowiek, Wielki Malarz i Wielki Polak – tymi słowami oficjalną część imprezy rozpoczął Jan Kukuczka. Na uroczystości urodzinowej zebrało się wielu gości. Mieliśmy okazję powitać przedstawicieli władz gminy w osobie Pani Wójt Danutę Rabin, sekretarza gminy Teresę Łaszewską, byłego prezydenta miasta Tychy – Jana Jamrózkiewicza, Cecylię Kukuczka, członków Stowarzyszenia im. Jana Wałacha, rodzinę Wałachów, Panią Iwonę Konarzewską z synem, nauczycieli, lekarzy, mieszkańców Trójwsi, turystów, młodzież i dzieci.

Wspaniały wymiar tej uroczystości nadali zaproszeni muzycy. Część artystyczną rozpoczął polski multiinstrumentalista i kompozytor Józef Skrzek. Utworem : „Twój dom wschodzącego słońca”, wprowadził zgromadzoną publiczność w klimat, głębię i piękno muzyki. Następnie wspólnie z Kapelą Wałasi wykonał utwór: „Serce Górala i Groń” –hymn Galerii Kukuczka. Swoją repertuar wokalnie muzyczny podkreślił utworem „Ziemia”. Kolejni wykonawcy Wałasi & Lasoniowie – doskonalili muzyki. Klimat zagranych przez nich utworów zahacza o beskidzki krajobraz, bogactwo szeroko rozumianej kultury, monumentalność uniesień, zamyślenie, głębię. Muzyka ta oddaje z jednej strony piękno, subtelność i nienaruszalność krajobrazu a z drugiej szargające to wszystko żywioły i nad tym wszystkim Bóg, to jemu „Uwielbienie”, to Jemu „Magnificat”, niedościgniona potęga i doskonałość. Koncert kapeli Wałasi & Lasoniowie nagrodzono owacjami na stojąco. Ważną gwiazdą tego wieczoru był Stanisław Deja, laureat międzynarodowych koncertów pianistycznych, wybitny interpretator muzyki Mozarta i Chopina i taki właśnie charakter nadał swojemu występowi. Gościnnie wystąpiła także Barbara Pakura – pianistka oraz Izabela Zwias - przedstawiła piosenkę Krystyny Prońko: „Jesteś lekiem na całe zło”. W Galerii Kukuczka spotkali się najlepsi muzycy, by podczas koncertu dać wyraz swoim niczym nie skrepowanym fascynacjom muzycznym. Przez połączenie tych niezwyklej osobowości powstała muzyka najwyższej jakości, muzyka wymykająca się wszelkim próbom klasyfikacji. Z pewnością było to prawdziwe święto muzyki oparte na magicznych dźwiękach in-

strumentów. Część oficjalną i artystyczną zamknął Pan Jan Kukuczka. Głos podsumowujący zabrała także Pani Wójt Danuta Rabin. Dziękując Państwu Kukuczkom wyraziła swoje nadzieje, że rozpoczęte tutaj prace i podjęte inicjatywy będą owocowały w przyszłości.

Wieczór ten był doskonałą okazją do refleksji na temat czasów, których stał się ikoną. Jan Wałach - Nestor plastyków beskidzkich, obdarzony wspaniałym talentem, wsparł go niebywałą pracowitością i to pozwoliło mu stworzyć dzieła, których walory i mnogość zdumiewają. „Sztuka tego malarza jest wyjątkowo cicha i serdeczna. Cechy, do których odkrycia nie prowadzą utarte drogi, ani

krzykliwe targowiska. Sztuka ta poza tym, pomimo prostoty, ząbą się w licznych przejawach o dziwne zakłęcia i potyka się o jakieś kompleksy psychologiczne – artystyczne nie łatwe do zrozumienia...” – J. Warchołowski.

Mieszcząca się w Domu Trzech Narodów Galeria Kukuczka to nie tylko sale ekspozycyjne lecz miejsce spotkań miłośników sztuki. Galeria wciąż inspiruje i realizuje nowatorskie pomysły, których celem jest osvajanie i promowanie wśród odbiorców sztukę współczesną. Wzajemne połą-

czenie, równoważne przenikanie się dziedzin sztuki stwarza nową artystyczną wartość Galerii. Jest tutaj możliwość doświadczania ekspresji artystów reprezentujących różne dziedziny sztuki, bo klimat wnętrza holu Galerii z doskonałymi portretami naszych przodków, malarstwo współczesne i rozbrzmiewająca tutaj muzyka przekładają się na zwielokrotniony efekt ich odbioru.

W imprezie wziął udział znakomity malarz Piotr Jakubczak z Tarnowa, autor portretów najznakomitszych postaci Beskidzkiej Trójwsi, które można podziwiać w holu Galerii w Domu Trzech Narodów. Twarze te są świadectwem naszych pięknych korzeni i tożsamości. Jan Kukuczka realizuje to przedsięwzięcie stwierdzając że: „Portrety te można obejrzeć – znajdują się wokół nas i ciągle ich przybywa. W dobie gdzie wszystko się unifikuje są one udokumentowaniem naszej od-

ębności kulturowej.” Kultura jest bezpośrednim zwierciadłem życia. Nowoczesność bowiem nie roztacza się wokół człowieka, ale przede wszystkim w nim samym, by umiejętnie spożytkować dary losu dla życia wartościowego. Dzisiaj z dumą patrzymy w przeszłość i tamte pokolenia jawią się nam jako intelektualne elity, dzięki którym mamy to co mamy i doceniamy, że jesteśmy Polakami.

Organizatorzy zauroczeni wspaniałym występem Pani Wójt zapomnieli zaprosić zebranych na kolejne urodziny Jana Wałacha. Za co przepraszamy i niniejszym czynimy.

Joanna Kohut

Organizatorzy koncertu

Aktor Marek Probosz w Domu Trzech Narodów

21 czerwca gościem Galerii Kukuczka w Domu Trzech Narodów był znakomity aktor Marek Probosz. Odbił się wtedy spontaniczny koncert Kapeli Walasi&Lasoniowie.

Koncert ten zadedykowano znakomitemu aktorowi, Jego rodzinie i znajomym. Swoją obecnością zaszczyliła nas pani Teresa Łaszewska oraz mieszkańcy gminy i goście. Wyjątkowa muzyka i atmosfera wieczoru były doskonałą okazją ucieczki od codziennych obowiązków i dozą wspaniałych przeżyć i wrażeń estetycznych.

PIESZO NA JASNĄ GÓRĘ

Po raz drugi pątnicy naszego dekanatu 6 sierpnia wyruszyli pieszo z sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Halcnowie do Częstochowy.

Jako grupa IX błękitno-biała pielgrzymi podążali na Jasną Górę wraz z ośmioma innymi grupami diecezji Bielsko-Żywieckiej. Patronką grupy z Trójwsi liczącej 120 osób jest Matka Teresa z Kalkuty. Hasłem pielgrzymowania były słowa: „Otoczmy troską życie.” Góralom pod przewodnictwem ks. Marcina Bytomskiego nie przeszkadzał upał ani deszcz, by móc dotrzeć przed obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Większość grupy stanowiła młodzież. Najbardziej zbawienną przyspiewką dla strudzonych, głodnych i zmęczonych pielgrzymowiczów była piosenka: „Idzie sobie grupa hop, siup, tralala i postoju szuka hop, siup, tralala...” autorstwa jednej z sióstr.

Szczególne podziękowania należy złożyć wspaniałym porządkowym, którzy cały czas dbali o dyscyplinę i bezpieczeństwo pielgrzymów. Na postojach nieustannie rozlegał się potężny głos: „Dziewiątka! Wstajemy!” Modlitwy, konferencje związane z hasłem pielgrzymki oraz rozważania różańcowe były głównymi elementami podczas marszu, ale nie brakowało również śpiewu przy niezawodnym akompaniamentie gitary. Na noclegach bracia i siostry spotkali się z dużą gościnnością gospodarzy, którzy chętnie przyjmowali ich pod swoje dachy i częstowali gorącymi posiłkami.

Pomimo licznych odcisków, asfaltówek, bolących nóg i innych dolegliwości każdy pielgrzym z uśmiechem na twarzy dzielnie kroczył przed siebie by dotrzeć do celu. Na pielgrzymce panowała miła atmosfera co zachęciło pielgrzymów do tego by znów za rok wyruszyć do Matki Boskiej Częstochowskiej. Mamy nadzieję, że grupa IX będzie się z roku na rok powiększać, do czego bardzo was zachęcamy.

Troll&Fors

WIELKIE POWODZENIE AKCJI „KAŻDY INNY WSZYSCY RÓWNI”

Dobra zabawa, humor, radość, uśmiech, wzajemna życzliwość, dobroć, koleżeństwo – to jedynie kilka elementów towarzyszących wakacyjnej akcji dla dzieci z Trójwsi, którą przeprowadziła grupa młodych wolontariuszy niemalże z całej Polski na czele z s. Haliną Koćwin – Salezjaną z Wisty.

Pierwszego dnia wszystkie dzieci z trzech miejscowości zebrały się na placu przy amfiteatrze „Pod Skocznią”, by móc wspólnie i uroczyście rozpocząć cykl spotkań. Tam właśnie dzieci poznały temat akcji, którym było hasło „Każdy inny – wszyscy równi”. Wskazywało ono na to, iż mimo wielu różnic (kolor skóry, wygląd, pochodzenie, kultura, tradycja, zwyczaje) wszyscy ludzie są równi wobec siebie, mają te same prawa i tą samą wielkość i wagę w oczach Boga. Te właśnie prawdy zostały przekazywane dzieciom podczas gier, zabaw, warsztatów, przedstawień teatralnych, spotkań oraz podczas wycieczki krajoznawczej po Cieszynie i Skoczowie, którą udało nam się w pełni zrealizować. Dzieci poznały historię krzyża na Kaplicówce w Skoczowie, zapoznały się z najważniejszymi miejscami w Cieszynie czyli ze Studnią Trzech Braci, rynkiem oraz z całym wzgórzem zamkowym (nawet z windą:)). Największym zainteresowaniem cieszył się jednak fakt, że rotunda cieszyńska, w której byli, jest obecna na banknocie 20-to-

złotowym. Punktem wycieczki najbardziej wyczekiwany przez dzieci był basen kąpielowy „Delfin” w Skoczowie. Była ta wielka frajda i radość zarówno dla dzieci jak i animatorów.

Akcja ta cieszyła się dużym uznaniem i powodzeniem wśród wszystkich dzieci. Wzięło w niej udział ok. 170 dzieci z całej Trójwsi, dziećmi opiekowało się 42 wolontariuszy.

Pragniemy wyrazić serdeczne podziękowania:

Pani Wójt, Danuty Rabin oraz pracowników Urzędu Gminy, którzy wspierali nas swoją pomocą.

Dyrektorom Szkół Podstawowych w Koniakowie i Jaworzynce za udostępnienie nam pomieszczeń szkolnych, sal gimnastycznych.

Dyrektorowi Gimnazjum w Istebnej za udostępnienie nam nie tylko szkoły jako miejsca spotkań dla dzieci ale również za to, że mieliśmy gdzie spać, za życzliwość i pomoc.

Panu Czesławowi Polokowi za bezpłatny dowóz dzieci do amfiteatru

Panu Stanisławowi Ruckiemu, za udostępnienie grilla przy muzeum „Na Grapie” dla dzieci

Dla Pań Jadwigi Karch i Anny Kawulok za pieczenie kołaczyków dla dzieci

Dla Pani Małgorzaty Tyman za pieczenie ciasta dla animatorów

Dla Pana Jacka Kohuta za oprawę fotograficzną

Oraz dla wszystkich rodziców, którzy obdarzyli nas swoim zaufaniem, powierzając pod opiekę swoje dzieci.

BÓG ZAPŁAĆ !!!

Kontynuacją akcji będą comiesięczne spotkania dla dzieci w każdej miejscowości. O tym „kiedy i gdzie” dzieci będą dowiadywać się z plakatów, które rozmieszczone będą w szkołach tygodni przed spotkaniem. Już dziś zapraszamy na nie wszystkie dzieci.

Organizatorzy

Gronie, nasze gronie. Śląska wy ozdoba
wśród Was serce płonie, człek się czuje sobą
ks. E. Grim

II Pieszy Rajd osób niewidomych i słabo widzących

Te piękne słowa z poezji ks. Grima były myślą przewodnią II Pieszego Rajdu osób niewidomych i słabo widzących, z osobami towarzyszącymi, który odbył się w dniach 3-5 sierpnia 2009 w malowniczo położonym zakątku Beskidów. W schronisku „Zaolziańska”, gdzie ptaki budzą swoim śpiewem a lasy otulają szumem gałęzi znaleźliśmy zakwaterowa-

nie. Spotkaliśmy się z ogromną życzliwością dyrektora Bożeny Strózik oraz całego personelu. Rajd oficjalnie otworzyła p. Halina Massalska - Mielnik, która wypowiedziała następujące słowa: „*Bardzo serdecznie witam wszystkich na II Pieszym Rajdzie osób niewidomych i słabo widzących wraz przewodnikami. Dzięki ogromnej pracy Zarządu Koła jesteśmy dzisiaj tutaj. Rajd nasz dotowany jest ze środków PFRON i Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Cieszynie oraz niewielkich wpłat uczestników. Mam nadzieję, że wszyscy jak tutaj jesteśmy miło spędzimy czas na łonie natury, w przepięknej okolicy. Naważemy nowe przyjaźnie, a co najważniejsze wzmocnimy naszą kondycję fizyczną. Dobrze wiemy, że brak wzroku to duży uszczerbek, ale inne zmysły nam go wynagradzają! że brak wzroku nie jest przeszkodą w uprawianiu turystyki. Zdrowe zmęczenie fizyczne dodatnio wpływa na samopoczucie i może być powodem radości życia i optymizmu. Zainteresowanie turystyką „jest dobrym lekarstwem na różnego typu kłopoty”. Życzę wszystkim uczestnikom słońca i wiele radości. II Pieszy Rajd uważam za otwarty.*”

Już w pierwszym dniu wyruszyliśmy z Panią przewodnik szlakiem na Stecówkę. Piękna pogoda jeszcze mocniej podkreśliła walory i specyfikę regionu. Doszliśmy do malowniczego przysiółka Stecówka, tam odwiedziliśmy kościół p.w. Matki Boskiej Fatimskiej oraz pokrzepiliśmy się w schronisku. Wieczorem zajadaliśmy pyszne poleśniki ze skwarkami i kołacz borówkowy zasponsorowany przez panią

Marysię Kawulok. Drugi dzień pobytu, wtorek obfitował w atrakcje. Po śniadaniu przeszliśmy na Młaskawkę, skąd podziwialiśmy całą panoramę Beskidu Śląskiego, Złoty Groń, Ochodzitą, Koczy Zamek. Mo-

dłiliśmy się też w kościółku p.w. św. Józefa, który jest przeniesiony z Jaworzynki Trzycatku. Przed południem spotkaliśmy się z członkami Polskiego Związku Niewidomych mieszkającymi na terenie Trójwsi. Specjalnym gościem była wójt Gminy Istebna pani Danuta Rabin oraz redaktor naczelny czasopisma „Nasza Trójwiesi” pani Krystyna Rucka.

Miłej atmosferze i ciepłym słowom, smacznym kielbaskom przygotowanym w barze pp. Kukuczków na grillu towarzyszyła muzyka wykonana przez Jana Sikorę - „Gajdosza” i Jacka Zowadę. Można było nie tylko pośpiewać, ale również potańczyć, poszaleć. Smakołykami w postaci kołaczyków i ciast uraczyli nas pp. Dragonowie z Jaworzynki i Legiercy z Koniakowa.

Piękny wiersz pt. „Jest taki kraj” Alojzego Poloka recytował mały góral Hubert Dragon uczeń V klasy - laureat gwarowych konkursów recytatorskich. W scenie humorystycznej wystąpiły uczestniczki rajdu. Po udanym dniu i po kolacji wyruszyliśmy do Koniakowa przez Zagroń - po drodze kto chciał, zbierał grzyby i jagody.

W środę w dzień pożegnania jeszcze raz poszliśmy w góry, tym razem na Gańczorkę - to na jej zachodnich stokach wypływają małe potoki, które połączeniu z innymi tworzą źródła Olzy. Śpiewanie piosenek oraz poznawanie legend o regionie towarzyszyło grupie. Po obiedzie były podziękowania i pożegnania, pamiątkowe zdjęcia, upominki, a przede wszystkim wspaniałe wspomnienia to wszystko, co pozostało nam po cudownym wspaniałym rajdzie. Zadowoleni uczestnicy przyrzekli sobie, że za rok a może wcześniej powrócą tu, aby przeżyć kolejny III pieszy rajd na życzliwej istebniańskiej ziemi.

W czasie rajdu wyróżniono p. Joannę Pojda z Wisły, która jest osobą niewidomą od dziecka ze sprzężonym kalectwem - za jej wytrwałą walkę z kalectwem i pogodę ducha. /w rajdzie uczestniczyło 25 osób niewidomych i słabo widzących /w imprezie integracyjnej 16 osób członków PZN, mieszkańców Trójwsi.

Małgorzata Pawlusińska

Ocalmy od zapomnienia

Z KART II WOJNY ŚWIATOWEJ

70 lat temu, 1 września 1939 roku wybuchła II wojna światowa, która w okresie prawie 6 lat trwania pochłonęła około 60 milionów istnień ludzkich, a która dla wielu historyków była dalszą kontynuacją I wojny, przerwanej 20 letnim okresem międzywojennym. Dla wielu narodów jej początek przypada jednak na inne daty i wydarzenia. I tak dla Francuzów i Anglików jest to 3 wrzesień 1939 r., początek tak zwanej dziwnej wojny, którą Niemcy nazwali również siedzącą bądź śmieszną. Dla Rosjan jest to 22 czerwiec 1941 r. początek planu Barbarossa. Natomiast dla Amerykanów to 7 grudnia 1941 r. początek ataku Japonii na Pearl Harbor.

Również w Polsce toczy się pewna dyskusja co do dokładnego początku agresji III Rzeszy. Oficjalnie przyjmuje się, że była to godzina 4.45 czyli czas początku ostrzeliwania półwyspu Westerplatte na terenie Wolnego Miasta Gdańsk przez szkolny pancernik Schleswig – Holstein. Są jednak dowody, że atak na Westerplatte został poprzedzony bombardowaniem Wielunia przez Luftwaffe tuż po godzinie 3.

Z 25 na 26 sierpnia 1939 r. miały jednak miejsce wydarzenia, które świadczą, że wojna miała rozpocząć się o parę dni wcześniej a mianowicie 26 sierpnia o godzinie 4.15. Wydarzenia te to szereg prowokacji granicznych oraz działalność niemieckiej dywersji nazwanej od czasów wojny domowej w Hiszpanii V kolumną. Śląsk Cieszyński był widownią takich właśnie zajść.

Incydent jabłonkowski był jednym z tych wydarzeń. Rozegrał się on na granicy polsko-słowackiej na południe od miasta Jabłonków i polegał na napadzie bojówki hitlerowskiej na stację kolejową w Mostach koło Jabłonkowa i próbie przejęcia tunelu kolejowego pod Przełęczą Jabłonkowską. Niemiecką grupą dywersyjną w liczbie około 30 osób dowodził oficer Abwehry, porucznik Albrecht Herzner. Bojowkarze rekrutowali się spośród niemieckiej mniejszości narodowej na Śląsku Cieszyńskim, głównie spośród członków tzw. „Kampf-Organisation” w Jabłonkowie. Dowództwo polskie było świadome strategicznego znaczenia tunelu dlatego już w czerwcu przystąpiono do prewencyjnego jego zaminowania. Wykonali to zadanie żołnierze 21 batalionu saperów z Bielska pod dowództwem specjalnie do tego celu zmobilizowanego porucznika rezerwy, inżyniera górnika Witolda Pirszela. Tunelu pilnowali żołnierze placówki Straży Granicznej II RP w Świerczynowcu i drużyna piechoty z 4. Pułku Strzelców Podhalańskich. Najbliższy oddział Obrony Narodowej stacjonował w Trzyńcu. Pluton saperów codziennie, po przejechaniu ostatniego pociągu, uzbrajał na całą noc ładunki w obu ciągach 300-metrowego tunelu.

Rozkaz Hitlera o przesunięciu terminu agresji na Polskę na 1 września nie dotarł na czas do dywersantów, którzy wieczorem wyruszyli już na akcję. Przechodząc górami dotarli do Mostów między godz. 3 a 4 nad ranem. Z pobliskiego wzgórze ostrzelali stację kolejową oraz stojącą obok willę kierownika polskiej szkoły, w której kwaterowali polscy saperzy, po czym opanowali dworzec. Po wzięciu do niewoli polskich robotników, udających się do huty w Trzyńcu, dywersanci nadaremnie czekali na nadejście wojsk niemieckich z Czadcy. Pomimo tej akcji nie udało się im zawładnąć tunelem, który obsadzili zaalarmowani wystrzałami Polacy. Nie zdobyli tak naprawdę nawet samej stacji kolejowej: telefonistka z nieodkrytej przez dywersantów łącznicy, mieszkającej się w podziemiach stacji, zdołała zawiadomić o wszystkim polskie dowództwo. Gdy nad ranem dywersanci nawiązali łączność ze sztabem niemieckiej 7. Dywizji Górskiej

w Żylinie i zostali poinformowani o zaistniałej sytuacji, zdecydowali się opuścić stację. Pieszo wycofali się w góry w kierunku Skalki i Wielkiego Połomu. Natomiast dowódca niemieckiej 7.

Dywizji Piechoty stacjonującej w Żylinie, gen. mjr Eugen Ott, oficjalnie przeprosił stronę polską za pożałowania godny „incydent, spowodowany przez niepoczytalnego osobnika”. Choć oficjalne niemieckie raporty wojskowe milczały o incydencie w Mostach, warto wspomnieć, że komendant bojówki, porucznik Herzner, jako jeden z pierwszych oficerów Wehrmachtu otrzymał w tej wojnie Krzyż Żelazny II klasy. Herzner był później dowódcą osławionego batalionu Abwehry „Nachtigall”, oskarżanym o zbrodniczą masakrę polskich intelektualistów i odpowiedzialnym za pogromy ludności żydowskiej we Lwowie w lipcu 1941 r. Inną prowokacją niemiecką mającą miejsce na Śląsku Cieszyńskim w nocy z 23 na 24 sierpnia 1939 r. były bomby podłożone pod pomnikiem Schillera, przed pomnikiem poległych w czasie I wojny światowej, drukarnią Prochaski i drukarnią Kutzera w Cieszynie.

Najbardziej znana prowokacja niemiecka rozegrała się 31 sierpnia 1939 roku o godzinie 20.00 pod radiostacją w Gliwicach. Akcja „Tannenberg”, bo tak ją nazwano, miała dać Hitlerowi pretekst, to rzymskie casus belli, do ataku na Polskę z pozycji ofiary a nie agresora. Akcją siedmio osobowego oddziału dowodził oficer służby bezpieczeństwa SS – Sturmbannführer Alfred Helmut Naujocks. Celem oddziału, przebranego w cywilne mundury powstańców śląskich, było zajęcie radiostacji oraz nadanie antyniemieckiego komunikatu. I tutaj zaczęły się niemieckie problemy, ponieważ po pierwsze wybrano starą radiostację bez studia nadawczego po drugie retransmitowała ona w tym czasie program z Wrocławia i aby komunikat dywersantów możliwy był do wysłuchania należało ten program przerwać, wykorzystując do tego celu tzw. mikrofon burzowy, którego szukano przez prawie 13 minut a następnie podłączano przez kolejne 4. Treść komunikatu jest nieznaną, ponieważ w wyniku błędnego podłączenia mikrofonu słuchacze radia usłyszeli tylko następujące słowa „Uwaga! Tu Gliwice. Rozgłośnia znajduje się w rękach polskich...” Niemcy pewni wykonania zadania wycofali się z budynku radiostacji. Prowokatorzy niemieccy aby uprawdopodobnić wersję napaści na stację przez powstańców polskich na miejscu zdarzenia pozostawili zastrzelonego Franciszka Honiocka, mieszkańca Łubia, uczestnika trzeciego powstania śląskiego. Został on dzień wcześniej zatrzymany, a w dniu zdarzenia będąc pod wpływem środków odurzających został przewieziony na teren radiostacji i tutaj zamordowany strzałem w głowę. Prawda o tych zajściach ujrzała światło dzienne dopiero po wojnie, gdy w Norymberdze przed Międzynarodowym Trybunałem Wojskowym sądzono zbrodniarzy wojennych. Wtedy właśnie gen. Erwin von Lahousen, były szef Oddziału II Abwehry, ujawnił całą prawdę o „prowokacji gliwickiej”.

„A więc wojna ...” takimi to słowami spiker polskiego radia we wczesnych godzinach porannych 1 września 1939 r. poinformował słuchaczy o agresji Niemiec na Polskę. Obrona rejonu uprzemysłowionego Górnego Śląska oraz obszaru na południowy zachód od Krakowa była głównym zadaniem armii „Kraków” dowodzonej przez gen. Antoniego Szyllinga, w skład której wchodziły również dwie Grupy Operacyjne „Bielsko” gen. Mieczysława Spiechowicza oraz „Śląsk” gen. Jana Jagmina - Sadowskiego. Do obrony armia miała wykorzystać fortyfikacje stałe Obszaru Warownego „Śląsk” oraz fortyfikacje w górach m. in. w Węgierskiej Górze i Jeleśni. Plan nie przewidywał silnego uderzenia Niemców na tym kierunku, a zupełnie już nie doceniono zagrożenia uderzeniem ze strony Słowacji na tyły armii pol-

skiej, która wg. założeń miała osłaniać odwrót wszystkich wojsk na południowy-wschód. Niemcy przeznaczili jednak do ataku na armię „Kraków” aż 14-16 wielkich jednostek dzięki czemu uzyskali ponad trzykrotną przewagę liczebną. Przewaga niemiecka w sprzeczce wojennym była wręcz niewyobrażalna. Niespodziewany, silny atak ze strony Słowacji już 2 września zmusił jednostki armii „Kraków” do rozpoczęcia odwrotu w celu uniknięcia okrążenia a tym samym do opuszczenia polskiej części Górnego Śląska w tym Śląska Cieszyńskiego. Od tego czasu cofała się na wschód po Zamość i Tomaszów Lubelski, gdzie 20 września osaczona ze wszystkich stron po zacieklej bitwie przestała istnieć.

Aby utrudnić Niemcom zajęcie Cieszyna polscy saperzy wysadzili mosty na Olzie. Z powodu jednak niskiego poziomu wody rzeka ta została przez Niemców sforsowana bez większych problemów. Pierwsze godziny i dni września 1939 r. w Istebnej można poznać z opisu Józefa Sikory. Jako naoczny świadek i uczestnik tych wydarzeń zawarł w opisie wiele faktów. Znamy dzięki temu stan kompanii biorącej udział w potyczce z Niemcami. Liczyła ona 200 żołnierzy a jej dowódcą był kpt. Kotik. Wiemy, że atak Niemców szedł z kierunku pogranicza a pierwszy kontakt bojowy w rejonie Czerchli i Glinianego miał miejsce ok. godziny 5. O godzinie 5.20 natomiast zauważono słup dymu pochodzący z wysadzonego tunelu kolejowego w Mostach Jabłonkowskich. Znamy również nazwiska pierwszych ofiar, byli to kpr. Gustaw Pilch oraz Jan Małjurek – Zmudek. Kompania polska po jej wyparciu przez Niemców z terenu Istebnej przez Wisłę – Czarne wycofała się w kierunku na Białą Krzyż a następnie do Bielska.

Józef Sikora pisze o przynębnieniu jakie nastąpiło po wkroczeniu Niemców, ale pisze też o wydarzeniu, które można tłumaczyć jako przejaw dumy Polaków, a dokładniej młodych dziewcząt istebniańskich. „Po wycofaniu się naszych oddziałów do Istebnej wkroczyły wojska hitlerowskie. Dumni zwycięzcy panoszyli się, zajmując na wypoczynek wszystkie ławki w parku przed kościołem. W kierunku kostnicy zbliżała się spora gromadka istebniańskich dziewcząt z pięknymi wiązkami jesiennych kwiatów. Pozornie dziewczęta szły jakby w stronę Niemców, którym wydawało się, że odświeżnie ubrane w góralskie stroje dziewczęta zechcą tymi kwiatami powitać ich, zwycięzców i wybawicieli.... Dziewczęta nagle skrzyły do kostnicy i obsypały kwiatami zwłoki poległego bohaterskiego żołnierza Polski, który pierwszy oddał swe młode życie na granicznym posterunku w obronie ojczystego kraju”. Pogrzeb poległego żołnierza odbył się 3 września i przerodził się w manifestację patriotyczną. Mowę pożegnalną nad grobem poległego wygłosił wójt Antoni Juroszek, który mówił o żołnierskim obowiązku obrony ojczyzny.

Beskidzkie wioski zapisały się chlubnie na kartach II wojny światowej. Wrodzone poczucie własnej dumy bycia Polakami było powodem klęski niemieckiej polityki narodowościowej. Już w grudniu 1939 r. Niemcy poprzez tzw. „palcówkę” podjęli próbę nakłonienia mieszkańców tej ziemi do zadeklarowania narodowości śląskiej, mazurskiej, goralenfolku oraz innych uważając te „udziwnione” za niemieckie. Pomimo nacisków władz okupacyjnych około 95 % ludności opowiedziało się za narodowością polską. Świadomość narodowa mieszkańców Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa zaszczipiana w rodzinnym domu to również efekt działalności miejscowej inteligencji reprezentowanej przez wspomnianego wcześniej wójta Antoniego Juroszka, który wraz z dwoma synami został zamordowany przez okupanta, Jerzego Probosza, zamordowanego w obozie koncentracyjnym w Dachau, Emila Rychły, ks. Emanuela Grima, nauczycieli Jana Gazurka, Pawła Szczurka, Pawła Zawadę oraz wielu innych.

Chlubne karty zapisali również żołnierze polscy wywodzący się z beskidzkich wiosek, a walczący na wielu frontach II woj-

ny światowej oraz w wojsku polski podziemnej. Było ich wielu, wśród nich Jerzy Rucki walczący pod Lagarde we Francji w 1940 r. jako żołnierz 1 Dywizji Grenadierów gen. Bronisława Ducha, kpt. Ignacy Gazurek, żołnierz 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej gen. Stanisława Sosabowskiego, uczestnik operacji „Market Garden”, który zginął pod Oosterbeek w Holandii 24 września 1944 r., Jan Alojzy Bieleś, żołnierz 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa we Włoszech, uczestnik walk od Faenzy po Bolonię, zdobytą przez Polaków w V 1945 r. Emil Rychły, żołnierz 1 Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, uczestniczącej w pancerniej bitwie pod Falaise we Francji w sierpniu 1944 r., Paweł Dragon, żołnierz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Józef Wałach, żołnierz września 1939 r. walczący w 21 Bielskiej Dywizji Piechoty Górskiej wchodzącej w skład Armii Kraków gen. Antoniego Szyllinga, a następnie Armii Krajowej, działający w komórce legalizacyjnej oraz Adolf Suszka, żołnierz Armii Krajowej.

Istebna i jej okolice a w szczególności pasmo Baraniej Góry były podczas okupacji terenem działalności licznych grup partyzanckich tworzących się samoistnie już od 1940 r. Większość z nich podporządkowała się Związkowi Walki Zbrojnej – Armii Krajowej. Kierowali nimi Jan Wawrzacz, Ignacy Gazurek, Antoni Waszut, Gustaw Matusznyi, Ernest Legierski, Jan Byrtus, Paweł Gorzołka, Paweł Kamieński i inni.

Niestety nie ominęły beskidzkich wsi brutalne represje okupanta. Za działalność patriotyczną ich mieszkańców dosięgły wszystkie represyjne akty: więzienia, tortury, masowe egzekucje, obozy koncentracyjne oraz roboty przymusowe. Dane mówią, że z terenu Trójwsi aresztowano 295 mieszkańców z czego zamordowano 83. W wykazie miejsc pamięci narodowej województwa śląskiego na terenie gminy Istebna zarejestrowano 8 oznaczonych miejsc zbrodni hitlerowskich. Podobna liczba miejsc do tej pory nie została w żaden sposób upamiętniona. Jednym z miejsc mordu jest byłe targowisko obok strażnicy w Istebnej gdzie w publicznej egzekucji 21.10. 1943 r. stracono przez powieszenie 5 Polaków. Najtragiczniejszym momentem okazał się jednak zbliżający się koniec wojny, gdy za zlikwidowanie 10 hitlerowskich działaczy gminnych, zatrzymanych w styczniu 1945 r. przez oddział partyzancki por. Kostrzewy, w kwietniu gestapo z Cieszyna zatrzymało i wywiozło do Jabłonkowa ok. 40 mieszkańców beskidzkich wiosek, z których 25 aresztowano z czego 12 rozstrzelano na cmentarzu żydowskim w Jabłonkowie a jedną osobę w Cieszynie. Resztę zatrzymanych Niemcy wywieźli do obozów koncentracyjnych. Po ekshumacji zwłok zostały one pochowane 5 maja 1945 r. na cmentarzu w Istebnej. Byli to pochodzący z Istebnej: Stanisław Juroszek, Antoni Juroszek, Franciszek Wawrzacz, Jan Juroszek, Józef Kujawa, Paweł Byrtus, Jadwiga Wawrzacz oraz Ewa Witoszek, z Jaworzynki: Ferdynand Kobarski, Paweł Motyka, Zuzanna Słowiozeczek oraz Zuzanna Czepczor natomiast z Koniakowa pochodził stracony w Cieszynie Józef Juroszek.

Wielu mieszkańców nie uniknęło obozów koncentracyjnych, w których wielu poniosło śmierć. Byli to Rudolf Cieślowski w Gussen, Paweł Gazurek oraz Jerzy Probosz w Dachau, Józef Kobielski, Paweł Sikora oraz Jan Cycoń w Oranienburgu, Paweł Kręzelok, Jan Suszka, Zygmunt Szpringut, Jan Czepczor, Paweł Czepczor, Stanisław Borak, Anna Borak, Karol Dziadura, Józef Golik, Józef Kulig, Stefania Kuśnierz, Jan Legierski oraz Eleonora Ligocka w Auschwitz, we Flossenburgu Józef Ligocki natomiast w Ravensbrück więziona była Maria Legierska.

Niech pamięć o tych wydarzeniach będzie naszym hołdem dla ofiar tej okrutnej wojny.

Krzysztof Kiereś

INFORMACJE TURYSTYCZNE

Góralski Park Nordic Walking

W sobotę 29 sierpnia 2009 roku, pomimo deszczowej pogody, odbyło się uroczyste otwarcie nowo utworzonych tras nordic walking w gminach Istebna i Bukovec. Wydarzenie miało miejsce w czeskim Bukovcu w Arealu Kempa-

land. Symbolicznego przecięcia wstęgi i otwarcia tras dokonali przedstawiciele władz gminy Istebna – Jan Gazur i Bukovec – Petr Jalowiczor, a także władze czeskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński. Następnie odbyła się część artystyczna w wykonaniu zespołu „Zaolzie” z Jablunkova. Po części artystycznej i rozgrzewce zebrani fani nordic walking wraz z ekspertami ruszyli na trasy. Mimo deszczu uśmiech malował się na twarzach uczestników, a zadowolenie z powstania tras w naszych gminach było ogromne.

W ramach projektu utworzone i oznaczone zostały 3 trasy nordic walking: góralska, istebniańska i bukowecka (mapka i opis w poprzednim wydaniu), tablice informacyjne, materiały promocyjne z opisem atrakcji gminy Istebna oraz opisem i mapą tras, oprócz tego pamiątka dla każdego uczestnika, a co najważniejsze wypożyczalnia kijków Nordic Walking, która mieści się w Punkcie Informacji Turystycznej w Istebnej i jest czynna codziennie od pon.-pt. w godzinach od 7:30-15:30.

Relacje telewizyjne z tego wydarzenia, przygotowane przez Telewizję TVS oraz TVP3 Katowice mogą obejrzeć Państwo na naszej stronie www.istebna.eu w zakładce Turystyka.

Korzystając z okazji zachęcam serdecznie do wypożycza-

nia kijków i spacerów po trasach. Udzielamy podstawowych porad dotyczących metodyki Nordic Walking. Chętnie utworzylibyśmy także sekcję osób, które miałyby ochotę spędzać wolny czas właśnie w ten sposób i jesienne popołudnia spędzać wspólnie z kijkami w rękę. Zainteresowanych prosimy o kontakt promocja@ug.istebna.pl lub pod nr telefonu 033 855 61 58.

Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom sobotniego wydarzenia za udział w otwarciu tras.

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013 „Przekraczamy granice” – Fundusz Mikroprojektów na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko. Całkowity koszt projektu wyniósł 20 355 EURO, zaś dla gminy Istebna jako partnera przypada 7 866,00 EURO.

Opracowała: Aneta Legierska

INFORMACJE TURYSTYCZNE

Informacja Turystyczna w Istebnej Centrum serdecznie zaprasza wszystkich zainteresowanych mieszkańców i gości do odwiedzania naszego punktu, gdzie można nie tylko uzyskać wszystkie potrzebne informacje, ale też istnieje możliwość wypożyczenia kijków Nordic Walking dla fanów tego sportu.

Nasz punkt zaopatrzonej jest w różnego rodzaju ciekawe publikacje, a są to m.in.:

- ulotki z atrakcjami turystycznymi Trójwiesi,
- nasz najnowszy folder „Gmina Istebna - Kraina Podniebna” wydany w 10 tys. nakładzie, w którym znajduje się opis wszystkich najważniejszych informacji przybliżających walory turystyczne Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa wraz z całą dostępną bazą noclegową, gastronomiczną. Folder wydany w trzech wersjach językowych.

- w ramach projektu „Witamy w transgranicznej destynacji Bukovec-Istebna” powstały trzy ulotki informacyjne: **Atrakcje turystyczne Gminy Istebna, Góralski Park Nordic Walking i Bukovec – Istebna miejsce na granicy**, stanowiące

podręczny zestaw podczas wycieczek zarówno po polskiej jak i po czeskiej stronie.

- przy współpracy z Mikroregionem Kisucki Trójkąt oraz na zlecenie Gminy Istebna i gmin Jablunkovska wydana została **mapa turystyczna okolic Trójstyku** w 3 wersjach językowych. Można w niej znaleźć rzetelne informacje dotyczące najważniejszych atrakcji znajdujących się na pograniczu polsko-czesko-słowackim wraz ze zdjęciami, które przybliżają dany temat.

- dysponujemy również materiałami z pobliskich czeskich i słowackich gmin, jak również z obszaru miejscowości wchodzących w skład Beskidzkiej 5, tj. Brennej, Szczyrku, Ustronia oraz Wisły. Dla zainteresowanych informacjami z szerszego rejonu oferujemy wydawnictwa Śląska Cieszyńskiego oraz województwa śląskiego.

Punkt Informacji Turystycznej, który w ostatnim czasie przeszedł remont, zaprasza wszystkich Państwa do odnowionej siedziby zarówno by otrzymać potrzebne informacje, jak również by pozostawić u nas materiały Państwa obiektów i usług, które my dalej będziemy udostępniać turystom.

oprac. K. Michalek

Przygodowy Rajd Wisły dla Istebnian

Jeden Dzień - Dwie osoby - Biegiem. Na Rolkach. Na rowerze - 100 i 50 km. W taki specyficzny sposób rywalizowały ze sobą 2-osobowe zespoły w zawodach pieszo-rowerowych na orientację w dniach 14-16 sierpnia w Wiśle. Trasa zawodów na orientację przebiegała w dużej mierze przez teren Gminy Istebna, okolice Trójstyku, a także tereny Czech i Słowacji, które idealnie nadają się do organizacji zawodów tego typu.

W zawodach, w których wystartowało prawie 200 uczestników czołowe miejsca obsadzone zostały przez zawodników z terenu Gminy Istebna.

Świetny wynik uzyskał zespół IGOSPORT.PL - Bartosz Chmielewski (Koniaków) i Bartosz Rakus (Kisielów), który pojawił się na mecie dystansu MASTERS (ok. 120 km) o godzinie 2:50 w nocy i ostatecznie zajął 2 miejsce w kategorii MM (dwóch mężczyzn).

Dystans CLASSIC (ok. 60 km) należał bezapelacyjnie do ubiegłorocznych zwycięzców Rajdu Wisły: zespołu MTB Beskidy.pl - Wiesiek Legierski (Istebna) i Michał Kobielusz (Istebna), który z przewagą prawie 1,5 godz. nie dał wielu szans rywalom zajmując 1 miejsce w kategorii MM.

Niemalą sukces odniosła także para mieszana (kobieta - mężczyzna) - zespół Xtraining Cycling Sixty Seven Racing Team 2 - Aleksandra i Michał Nosowicze, którzy zajęli 3 miejsce w kategorii MIX poprawiając swój wynik sprzed roku o jedną pozycję.

Sukces Janusza Lewandowskiego

Janusz Lewandowski z Koniakowa wygrał swoją kategorię wiekową najkrótszego dystansu - MINI - rozegranych 15 sierpnia w Ustroniu zawodów w maratonie rowerowym z cyklu Eska Fujifilm Bike Maraton.

Triumfował również dwa tygodnie później w Jakuszycach w kolejnych zawodach w maratonie rowerowym z cyklu Eska Fujifilm Bike Maraton.

SŁOWNIK BIO - ELOKOGICZNY

Motto.... „ Ziemię porównuje się czasem do statku kosmicznego. Odpowiednie zapasy produktów żywnościowych, zapas O_2 , H_2O , energii gwarantuje bezpieczeństwo i możliwość przeżycia w okresie lotu. Wielkość tych zapasów jest jednak ograniczona i wystarcza na ściśle określony czas. Przy czym statek kosmiczny – jakim jest Ziemia – ma coraz więcej pasażerów, mających coraz to większe wymagania materialne oraz bezduszość wobec planety.”

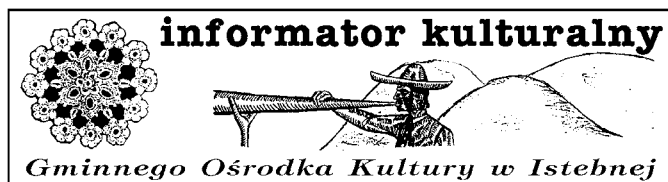
UKŁAD – lub przewód – system organów czyli narządów ściśle ze sobą współpracujących w wykonywaniu właściwej dla układu funkcji (czynności) np. układ pokarmowy za pomocą swych odcinków (od jamy ustnej do odbytu) jest odpowiedzialny za pobieranie, trawienie i wchłanianie pokarmów celem zabezpieczenia i zaspokojenia potrzeby odżywiania każdej żywej komórce organizmu. Odżywianie ma znaczenie budulcowe, energetyczne i zapasowe. Bez niego nie ma życia. W organizmie żywym (ssaków) wyróżniamy następujące układy: nerwowy, mięśniowy, kostno - chrzęstny (łączny), krwionośny, pokarmowy, oddechowy, wydalniczy (mocz - płciowy).

UKŁAD NARZĄDU RUCHU – u człowieka tworzą go kości, stawy, więzadła (bierny) oraz czynny układ czyli mięśnie. Szkielet człowieka zbudowany jest z tkanki kostnej oraz chrzęstnej. Dzieli się na szkielet osiowy (czaszkę, kręgosłup, żebra, mostek) oraz na szkielet obręczy barkowej i biodrowej i kończyn. Kości w szkielecie lub kośćcu człowieka łączą się za pomocą stawów: ścisłych (szwów np. kości czaszki), półścisłych i mchowych stawów. Szkielet klatki piersiowej składa się z 12 kręgów piersiowych, 12 par żeber oraz mostku i stanowi ochronę narządów wewnętrznych a także dzięki mchowości żeber umożliwia proces wymiany gazowej. Kręgosłup zbudowany jest z kręgów. Kręgosłup dzieli się na 5 odcinków: szyjny, piersiowy, lędźwiowy, krzyżowy i guziczny. Posuwa swoje fizjologiczne skrzywienie w kształt litery „S” dzięki czemu jest stabilny i wytrzymały. Powierzchnia każdej kości pokrywa okostna – błona surowicza, która zawiera komórki kościotwórcze, które pozwalają na rozrastanie się na grubość oraz odtwarzać po złamaniu.

Ruch – powodowany jest też siłą kurczących się mięśni – przenoszona na układ szkieletowy.

Mięsień – jako zbiór – pęczek – włókien nerwowych – tworzy tkankę mięśniową, która dzieli się na 3 rodzaje: mięśniową gładką (jej praca jest niezależna od naszej woli) oraz prążkowaną (serce) a także szkieletową (bezpośrednio przylegającą do szkieletu kości). Biorąc pod uwagę rodzaj przyczepu mięśnie można podzielić na: dwugłowe, trójgłowe, czworogłowe. Ze względu na zakres wykonywanych czynności na: prostowniki, zginacze, przywodziciele i odwodziciele. Kurczący się mięsień – przemieszcza kość, do której jest przymocowany i w ten sposób powoduje ruch. Źródłem ruchu czyli pracy mięśni jest pochodząca z krwi glukoza. Wydatkowaniem energii jest praca: statyczna i dynamiczna mięśni.

Macierzonka

informator kulturalny

Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej

DNI KORONKI W KONIAKOWIE !!!

15 i 16 sierpnia odbyły się Dni Koronki w Koniakowie przy **Karczmie Kopyrtolka**. Organizatorzy przygotowali wiele ciekawych i oryginalnych atrakcji, warsztaty ceramiczne dla dzieci, pokaz koronek i rękodzieła ludowego. W Galerii T. Ruckiego można było zobaczyć malarstwo i wystawę fotograficzną „Grejże mi muzyczko”, która przedstawia pierwszych muzykantów z Koniakowa. Można było również obejrzeć ciekawe filmy, o artystach ludowych z gminy Istebna, o Janie Wałachu, Zespole Regionalnym „Koniaków”. Nie zabrakło również dobrego jadła, serwowanego w Karczmie Kopyrtolka, z jednej z placków z blaszy i wielu innych góralskich przysmaków. Rozegrano dwa konkursy: **Konkurs „Gry na Trąbicie”**, w którym mogli brać udział tylko turyści oraz **Konkurs na**

„Dni Koronki” w Koniakowie

Pokaz ceramiki podczas „Dni Koronki”

„**Najpiękniejszą Koronkę**” w Muzeum Koronki Marii Gwarek. Wyboru dokonywali turyści spośród 15 wystawionych koronek konkursowych. Program artystyczny rozpoczął kustosz, Tadeusz Rucki. By tradycji stało się zadość zagrał na trąbicie, przywitał gości i opowiedział wiele ciekawostek, anegdot i dowcipów o Koniakowie, Istebnej i Jaworzynce. Zaraz po nim Agnieszka Macoszek przedstawiła historię koronki koniakowskiej później zagrała kapela Moniki Wałach „Mała Jetelinka”

Kapela „Mała Jetelinka” i Zespół Regionalny „Mali Zgrapanie” na „Dniach Koronki”

Tadeusz Rucki prowadzi „Dni Koronki”

Dorota Juroszek, organizator „Dni Koronek”

oraz zatańczyły dzieci z zespołu „Mali Zgrapanie” z Jaworzynki pod kierownictwem Katarzyny Ruckiej i Małgorzaty Małjurek. Wieczorem w karczmie odbyło się „**Karaoke po Góralsku**”, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. W **niedzielę** rozstrzygnięto konkurs koronkarski. Zwyciężyła Wanda Matuszna z Koniakowa (nr 6).

Lucyna Ligocka – Kohut

Nauka języka czeskiego w Istebnej

W ramach działań transgranicznych planujemy naukę języka czeskiego dla młodzieży, grup kolarzy górskich oraz osób dorosłych, pod patronatem Domu Trzech Narodów. Wszystkim zainteresowanym tematem znajomości języka południowego sąsiada polecamy się pamięci i zgłoszeniu swojej kandydatury do uczestnictwa w zajęciach.

Zależy nam bardzo, aby powyższe działania zostały objęte dofinansowaniem w ramach Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 w Euroregionie Śląsk Cieszyński, na które zostanie złożony wniosek.

Wszelkie zapytania prosimy kierować do Urzędu Gminy w Istebnej – Zespołu ds Oświaty.

St. Referent ds. edukacji i projektów edukacyjnych
mgr Agnieszka Marekwica

„Złote Żywieckie Serce” dla Zespołu „Istebna”!

Wspaniały sukces odniósł podczas **40 Festiwalu Folkloru Górali Polskich** w Żywcu Zespół Regionalny „Istebna” zdobywając główną nagrodę imprezy „Złote Żywieckie Serce” oraz nagrodę w wysokości **10.000,- zł!**

W 40 jubileuszowym Festiwalu Folkloru Górali Polskich wzięło udział 28 zespołów.

Zespoły oceniało jury w składzie: dr Krystyna Kwaśniewicz - przewodnicząca komisji, etnograf; Aleksandra Bogucka - muzykolog; Lidia Czechowska - choreograf; Janina Głanowska - sekretarz komisji; Jan Karpel Bulecka - muzyk, folklorysta; Małgorzata Kiereś - etnograf; Czesław Węglarz - muzyk.

Ponadto Zespół Regionalny „Istebna” jako laureat został wytypowany na Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich do Zakopanego, który odbył się w dniach 21-28 sierpnia.

Sukces odnieśli również przedstawiciele naszych zespołów w odbywającym się równolegle konkursie kapel, grup śpiewaczych, śpiewaków ludowych, instrumentalistów i mistrzów uczących śpiewu i gry na instrumentach - Żywiec 2009, w któ-

rym wystartowało: 18 kapel, 20 grup śpiewaczych, 5 solistów instrumentalistów, 7 solistów multiinstrumentalistów, 16 solistów śpiewaków, 4 mistrzów instrumentalistów z uczniami, 2 mistrzów śpiewaków z uczniami.

W kategorii grup śpiewaczych I. miejsce zdobyła żeńska grupa z Zespołu „Istebna”, zaś II miejsce żeńska grupa z Zespołu „Koniaków”.

Ponadto w kategorii solistów śpiewaków III miejsce zajęła Marzena Suszka z Koniakowa, a w kategorii multiinstrumentalistów II miejsce zajął Bartłomiej Rybka z Koniakowa natomiast III Janusz Macoszek z Istebnej.

Wszystkim naszym laureatom gratulujemy!

J. Kohut

*Dużo miłości na wspólnej drodze życia
z okazji zawarcia związku małżeńskiego
instruktorom*

Annie Gazurek i Józefowi Łupieżowicz

życzy Zespół Regionalny „Istebna”

Stoart
ZWIĄZEK ARTYSTÓW
WYKONAWCÓW

Związek Artystów Wykonawców STOART, działający od roku 1995 jako organizacja zbiorowego zarządzania na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Monitor Polski nr 18/2004, poz.322), zobowiązany do ochrony praw artystów wykonawców informuje, że ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych zobowiązuje przedsiębiorców (osoby prowadzące działalność gospodarczą), publicznie udostępniających utwory muzyczne i słowno-muzyczne, do zawierania umów licencyjnych i wnoszenia opłat za publiczne odtwarzanie artystycznych wykonania.

W celu ułatwienia przedsiębiorcom procedur związanych z zalegalizowaniem sprawy publicznego odtwarzania artystycznych wykonania, ZAW STOART otworzył w Katowicach Centrum Operacyjne.

Centrum Operacyjne STOART nr 2 w Katowicach rozpoczęło - w zakresie egzekwowania postanowień wspomnianej wyżej ustawy, ścisłą współpracę z Urzędami Miast i Gmin, Komendami Policji i innymi oficjalnymi organami. Rozpoczęto również akcję wysyłanie stosownych zawiadomień do przedsiębiorców podlegających ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a w celu rozpowszechnienia informacji o obowiązkach wynikających z ustawy zwiększono liczbę inspektorów upoważnionych do przeprowadzania bezpośrednich kontroli. W przypadku stwierdzenia faktu publicznego odtwarzania utworów muzycznych lub słowno-muzycznych bez stosownego zezwolenia (umowa licencyjna) inspektorzy ZAW STOART zobowiązani są do zgłaszania takich przypadków do odpowiednich organów ścigania.

W celu uzyskania szczegółowych informacji prosimy kontaktować się z naszym biurem - adres, nr telefonów, adres internetowy - poniżej. Informacje można również uzyskać na naszej stronie internetowej www.stoart.org.pl.

Związek Artystów Wykonawców STOART CENTRUM OPERACYJNE w Katowicach
40-008 Katowice, ul. Warszawska 36, tel. (32) 353-21-81; fax(032) 353-05-55
e-mail: cos2@stoart.org.pl

Promocja góralskiej twórczości ludowej na Trójstyku polsko - czesko-słowackim

W bieżącym miesiącu nastąpi podpisanie umowy o dofinansowanie projektu **Promocja góralskiej twórczości ludowej na trójstyku polsko - czesko-słowackim**. Gminny Ośrodek Kultury – Biblioteki Publicznej w Istebnej wraz z czeskim partnerem GOTIC, příspěvková organizace z Mostów u Jablunkova wspólnie złożyli wniosek typu B w 3. Naborze Wniosków o Dofinansowanie Projektów z Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 w **Euroregionie Śląsk Cieszyński**. Projekt został zatwierdzony, wysokość dofinansowania wynosi 23 601,95 EURO.

Projekt polegać będzie na pogłębieniu wiedzy na temat wspólnego dziedzictwa kulturowego, bogatych tradycji Beskidu Śląsko – Morawskiego ze szczególnym uwzględnieniem sztuki ludowej w gminach Istebna i Mosty u Jablunkova. Elementem ochrony dziedzictwa i jego promocji jest integracja mieszkańców przygranicznych gmin, pogłębienie współpracy mające na celu poprawę rozwoju kulturalnego, edukacyjnego i społecznego. Realizacja projektu polegać będzie na organizacji: wystaw polskich i czeskich twórców, kiermaszów twórczości podczas imprez kulturalnych w Istebnej i Mostach, wyjazd do Krakowa i Rożnowa, dający możliwość poznania prezentacji i promocji twórców w wysoko rozwiniętych miastach, druk polsko-czesko-angielskiego folderu informacyjno-turystycznego i publikacja książkowa „**Historia koronki koniakowskiej**”. Gmina Istebna słynie z ogromnej ilości twórców, natomiast nie posiada wystarczającego zaplecza do ich prezentacji i rozwoju

rękodzieła ludowego. W tym celu zamierza się doposażyć sale wystawowe GOK – BP tzn. zakup 100 krzeseł, oświetlenie i system zawieszki do obrazów do sali wystawowej i stragany.

W ramach wyżej opisanego projektu 29 sierpnia w Góralskim Turystycznym Centrum Informacyjnym w Mostach odbyła się impreza „**Góralskie Dni z Jadłem**” podczas których między innymi odbyło się gotowanie na żywo potraw z Polski, Czech i Słowacji. Nasze kucharki Małgorzata Małjurek i Barbara Koleniak z Jaworzynki gotowały zupy: żurek, barszcz z pasztecikami i krokietami oraz kapuśnicę, a Maria Legierska z Istebnej częstowała istebniańskimi kołaczykami. Uczestnicy imprezy mieli za zadanie wybrać najlepszą potrawę z 12 konkursowych. Imprezie towarzyszyły liczne występy i stoiska z twórczością ludową – druciarstwo, rzeźba, miody pitne, pierniki, koronki koniakowskie oraz **Wystawa Ludowe Wyroby**, gdzie pokazano piękne rzeźby drewniane wykonane przez rzeźbiarzy z Czech, twórczość z drutu ze Słowacji oraz koronki koniakowskie Marii Michałek z Istebnej.

Lucyna Ligocka – Kohut

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRZEKRAČAMY GRANICE

Szkoła Języków Obcych Five Points

Zaprasza na kurs języka angielskiego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych na wszystkich poziomach zaawansowania.

Gwarantujemy zajęcia w małych komfortowych grupach, prowadzone przez wykwalifikowanych i doświadczonych lektorów przy zastosowaniu najskuteczniejszych metod komunikacyjnych.

Oferujemy:

- kursy dla dzieci przedszkolnych i młodzieży szkolnej
- przygotowanie do egzaminów maturalnych i gimnazjalnych
- kursy dla osób dorosłych

Trwają zapisy na rok 2009/2010 do 24 września. Zajęcia odbywać się będą w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej.

Szczegółowe informacje na www.fivepoints.pl i zapisy pod nr 512 220 091.

Wykaz imprez

w Gminie Istebna w 2009 roku

WRZESIEŃ

- 19.09. - Istebna MTB Marathon - finał cyklu wyścigów
 20.09. - Dożynki Gminne w Istebnej, Ośrodek „Zagroń” – Istebna Zaolzie
 20.09. - Tyniok UPHILL MTB Beskidy - jazda indywidualna na czas
 24.09. - Wystawa fotografii „Istebna jakiej nie znasz” Ryszarda Kocybika w GOK Istebna
 27.09. - Rozsód Łowiec w Istebnej na Stecówce
 do 11.09. - Wystawa i Kiermasz Twórczości Ludowej, GOK Istebna
 do 31.09. - Wystawa poświęcona pamięci Jerzego Kukuczki, Dom Trzech Narodów, Jasnowice

PAŹDZIERNIK

- październik - Obchody z okazji 20-tej rocznicy śmierci himalaisty Jerzego Kukuczki
 01.10. - Wystawa prac pt. „Zza firany” Krystyny Heblińskiej i Marii Kukuczki, GOK Istebna
 03.10. - Rozsód Łowiec na Ochodzitej w Koniakowie
 15.10. - Konferencja „Współczesna Gospodarka w Karpatach”, Jaworzynka Krężelka, Hotel „Jano”
 do 30.10. - Wystawa prac pt. „Zza firany” Krystyny Heblińskiej i Marii Kukuczki, GOK Istebna
 do 30.10 - Wystawa fotografii „Istebna jakiej nie znasz” Ryszarda Kocybika w GOK Istebna

LISTOPAD

- 02.11. - Zaduszki Istebniańskie w Ośrodku Edukacji Ekologicznej, Istebna Dzielec
 12.11. - „Beskidzkie Granie” – II Spotkanie muzykantów z Trójwsi
 19.11. - Wystawa „Ludowi poeci i gawędziarze”, poświęcona pamięci zmarłym artystom słowa z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa

GRUDZIEŃ

- 04.12. - Wystawa „Anioły”, GOK Istebna
 Międzyszkolny Konkurs na Najpiękniejszego Anioła

ZAJĘCIA STAŁE:

KÓLKO KORONKI KONIAKOWSKIEJ, prowadzone przez Beatę Legierską w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej w każdy piątek w godz. 14.00 – 16.00.

KÓLKO HAFTU KRZYŻYKOWEGO prowadzone przez Zuzannę Jancz Szkoła Podstawowej nr 1 w Istebnej w godz. 12.00 – 14.00.

AEROBIC, prowadzony przez Barbarę Szmek
 - wtorek, Szkoła Podstawowa nr 1 w Jaworzynce, godz. 19.00
 - czwartek, Szkoła Podstawowa nr 1 w Istebnej, godz. 19.00

PILATES (relaksacyjne ćwiczenia rozciągające),
 - poniedziałek, Szkoła Podstawowa nr 1 w Istebnej godz. 19.00

SPORT SPORT SPORT

Dwa medale ME dla naszych modelarzy!

Przygotowania makiety do startu

Srebrny i brązowy medal wywalczyli nasi znakomici modelarze z Andziółówki Antoni i Tomasz Karchowie podczas rozegranych w serbskiej miejscowości Irig XII Mistrzostw Europy w Modelarstwie Kosmicznym.

W klasie S7 (makieta oryginalnej rakiety z oceną stylu lotu) srebrny krążek zdobył Antoni, a jego syn Tomasz był trzeci.

Warto dodać, że w ślady ojca i starszego brata podąża także młodszy syn Pana Antoniego Jakub, który wywalczył

tytuł II Wicemistrza Polski w klasie Modeli Szybowców Sterowanych Mechanicznie w kategorii juniorów na zawodach rozegranych w Toszku. *Gratulujemy!*

J. Kohut

Sukcesy biegaczy na nartorolkach

Mariusz Michalek (NKS Trójwieś Beskidzka) wygrał bieg na dystansie 21 km na Mistrzostwach Czech Seniorów i Juniorów w biegach na nartorolkach, które odbyły się w Libercu.

Dwa pierwsze, jedno drugie i jedno trzecie miejsce to plon występów naszych biegaczy na nartorolkach w zawodach Pucharu Polski - Pucharu Wysowej Zdrój.

Na najwyższym stopniu podium stanęli zawodnicy NKS Trójwieś Beskidzka - Sebastian Gazurek (kategoria juniorów) i Tomasz Kaczmarzyk (kategoria juniorów młodszych).

Z kolei biegacze MKS Istebna - Dominika Hulawy (wśród junierek młodszych) oraz Rafał Matuszny (w kategorii juniorów młodszych) - zajęli odpowiednio drugie i trzecie miejsce.

J. Kohut

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

KP TRÓJWIEŚ

SENIORZY – PUCHAR POLSKI:

1 runda 02.08.09 KP Trójwieś – Pruchna 2:1

Bramki: Arkadiusz Tarasewicz, Albert Kohut

2 runda 26.08.09 KP Trójwieś – Strumień 1:2

Bramka: Grzegorz Juroszek

SENIORZY – KLASA B:

09.08.09 KP Trójwieś – Zamarski 6:2

Bramki: Marek Kohut – 3, Mirosław Kawulok,

Dawid Wawrzacz, Arkadiusz Tarasewicz

16.08.09 KP Trójwieś – Grodziec 3:0

Bramki: Albert Kohut, Dawid Wawrzacz, Sławomir Suszka

23.08.09 Polifarb Cieszyn - KP Trójwieś 0:6

Bramki: Arkadiusz Tarasewicz, Marek Kohut, Mirosław Kawulok, Eliaż Suszka, Grzegorz Juroszek, Kamil Sobieraj

30.08.09 KP Trójwieś – Wiślica 4:1

Bramki: Leszek Gorzołka, Albert Kohut, Mateusz Czepczor, Piotr Jałowiczor

JUNIORZY I TRAMPKARZE – KLASA OKRĘGOWA B:

22.08.09 KP Trójwieś – Cięcina J – 0:0, T – 8:0

29.08.09 KP Trójwieś – Czechowice J – 1:4, T – 1:4

*J. Kohut***Zarząd KP „Trójwieś” Istebna dziękuje niżej wymienionym osobom i firmom za dofinansowanie naszego stowarzyszenia w 2009 roku:**

Firma Lys Fusion Poland

Grażyna i Józef POLAK - Karczma „Ochodzita”

Renata i Eugeniusz KAWULOK – Pizzeria „Werona”

Teresa KAMIŃSKA – Market „REMA”

Leszek i Zbigniew LEGIERSCY – Zakłady Mięsne Istebna

Marek i Stanisław MATUSZNY – PPHU DREW-MAT S.C.

Leszek ŁAZARCZYK – LINTER TOUR

Anna SUSZKA – FHU „ANEX”

Andrzej i Stanisław KAWULOK, Walerian ZAWADA – TARTACZNICTWO S.C.

Krzysztof PAWLAK – O.W. „Drzewiarz”

Tadeusz URBACZKA – Brukarstwo

Damian LEGIERSKI – Firma Obróbki Drewna „Legierski”

Artur SZMEK - Stolarstwo

Józef WASZUT – „Olzianka”

Piotr BURY – Tartak Istebna Gliniane

Barbara i Krzysztof GORZOŁKA – Usługi Leśne „Olza”

Jerzy MICHAŁEK – Softys wsi Istebna

Adam MATUSZNY – „Drewnostyl”

Adam PILCH – Usługi Geodezyjne

Danuta i Mirosław GAZUREK – „MIROTRANS”

Henryk ŁACEK – Firma Budowlana „Jaworzynka”

Tadeusz JUROSZEK – „EL-TEL” Jaworzynka

Gerard MICZKO – Biuro Usług Budowlanych

Stanisław ŁACEK – „WiRO” Jaworzynka

Jan ŁACEK – „STOLLUX”

Robert RUCKI – Usługi Transportowe

Edward HARATYK – Usługi Ogólnobudowlane

Zebrane fundusze zostały w całości przeznaczone na zakup dresów i kurtek ortalionowych dla naszych zawodników. Dziękujemy za pomoc i wsparcie.

Zarząd KP „Trójwieś” Istebna dziękuje za dobrą współpracę z instytucjami państwowymi z terenu Gminy Istebna, szczególnie z Urzędem Gminy Istebna w osobie Pani Wójt Danuty Rabin, Gminnym Ośrodkiem Kultury, GCI Istebna oraz Gimnazjum Istebna.

Jednocześnie chcemy podziękować osobom, które w różnej formie pomagają i wspierają nasz klub.

Dziękujemy:

Wiesławowi BYRTUSOWI, Stanisławowi ŁACKOWI,

Krzysztofowi LIGOCKIEMU – Za bezpłatny transport

naszych zawodników

Mirosławowi MICHAŁKOWI – za napoje firmy

USTRONIANKA

Jackowi KOHUT – za przygotowywanie boisk i pomoc

przy organizacji piłkarskich imprez

Strażakom z Jaworzynki za ochronę podczas meczów

osobom pomagającym przy obsłudze punktów gastronomicznych, szczególnie Mirkowi IZBIE i Mirkowi DRAGON

Janowi GOLIK z Jaworzynki za pomoc przy transporcie

Zuzannie WAWRZACZ z Jaworzynki za przygotowywanie

wyżywienia młodzikom i juniorom na mecze wyjazdowe

Bożenie STRÓZIK Dyrektor Schroniska na Zaolziu za udostępnienie swoich pomieszczeń

Renacie i Eugeniuszowi KAWULOK za goszczenie naszych

zawodników po meczach

Bożenie i Zenonowi SITEK za bezpłatne usługi ksero

Leszkowi KOŚMIDER za wyposażenie toreb medycznych

Januszowi LEWANDOWSKIEMU za przeprowadzenie

badan lekarskich zawodników.

Zarząd KP „Trójwieś” Istebna dziękuje za dobrą współpracę z instytucjami państwowymi z terenu Gminy Istebna, szczególnie z Urzędem Gminy Istebna, Gminnym Ośrodkiem Kultury, GCI Istebna oraz Gimnazjum Istebna

Dziękujemy również naszym kibicom za doping na meczach zarówno w Istebnej jak i na wyjazdach

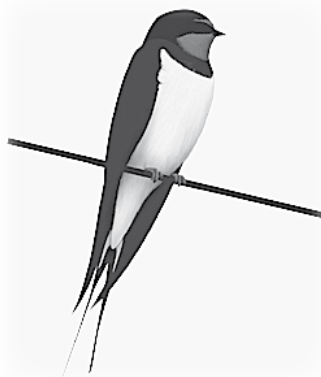
Informujemy także, że w nowym sezonie trenerami drużyny seniorów są Henryk Małyjurek i Leszek Gorzołka (tel: 514 090 418), a kierownikiem drużyny Wiesław Kłysz (tel: 692 773 110).

Trenerem drużyny młodzików i juniorów jest Rafał Legierski (tel: 504 373 747), kierownikiem Władysław Małyjurek /klub

poszukuje drugiej osoby do pomocy kierownikowi/.

Telefon kontaktowy w sprawach dotyczących klubu i rejestracji nowych zawodników: 502 715 274.

Dymówka

JASKÓLECZKI

Jaskółki budzą sympatię, łatwo je zobaczyć szczególnie w locie, gdy przecinają niebo. Odzywają się przy tym charakterystycznym świergotem. Łatwo odróżnić od siebie dwa żyjące w Trójmieście gatunki: oknówkę i dymówkę. Wszystkie nasze jaskółki wyglądają mniej więcej tak samo: smukłe ptaki wielkości

wróbla, okrągła główka z krótkim dziobem, długie skrzydła. Jaskółki słyną z doskonałych umiejętności lotniczych i powietrznych akrobacji. W pogoni za owadami potrafią z niebywałą precyzją lawirować tuż nad ziemią pomiędzy drzewami czy domami. Ale jak w prosty sposób odróżnić je od siebie, bez potrzeby wyężdżania wzroku czy sięgania po lornetkę?

Każda jaskółka wybrała sobie inne środowisko życia. Oknówka swoje czarkowate gniazda lepi wyłącznie pod okapami budynków. Natomiast dymówka swoje gniazda klei zawsze wewnątrz stajni czy stodoły, nie bojąc się zupełnie przebywających tam zwierząt i ludzi. Do środka pomieszczenia przedostaje się zarówno przez gościnnie otwarte wrota, jak i małe okienko. Wśród rolników cieszy się dużą sympatią, uważana jest za symbol szczęścia czy nawet dobrobytu. Niegdyś wiosenne powroty dymówek były na wsiach okazją do świętowania początku prawdziwej wiosny. Nazwa ptaka jest tak stara jak kurne, dymne chaty, gdzie u wylotu dymu na dachu - zwanego dymnikiem - jaskółki bardzo chętnie budowały gniazda.

W Polsce występuje jeszcze jeden gatunek jaskółki – brzegówka. Najczęściej można zobaczyć ją nad rzekami, gdzie w stromych brzegach pracowicie drąży metrowe korytarze prowadzące do gniazd. Niegdyś takie kolonie były bardzo liczne, ale od czasu jak ludzie zaczęli regulować brzegi rzek i zakładać je w betonowe koryta stały się mniej liczne.

Końcem września nasze jaskółki opuszczają rodzime strony i udają się na zimowisko do Afryki.

Jarosław Gil

• Reklamy • Reklamy •

UBEZPIECZENIA

Komunikacyjne OC, AC, NW – Pakiety
Domy, Domki letniskowe, Firmy
Zwierzęta domowe,
Koszty leczenia za granicą

Biuro – Koniaków Dom Ludowy

Wtorek, Środa, Czwartek, Piątek, Sobota **8.00 – 13.00**

Urząd Gminy - **Poniedziałek 8.30 – 11.00**

Teresa Stańko – Pośrednictwo Ubezpieczeniowe
Koniaków 540 - 509 448 803, 033 855 71 02, 033 855 64 93

REMONT SILNIKÓW ELEKTRYCZNYCH

NAWIJANIE

Antoni Karch
Istebna 1108
Andziołówka

Telefon
512 111 454

*Do wynajęcia dwa nowe lokale
(ok. 40 m2 każdy)
w centrum Istebnej
pod sklepy, usługi, biura*

INFORMACJA 0512 298 969

PPHU Karina - Karina Poloczek 43-460 Wiśła

**Autoryzowany Przedstawiciel „STIHL”
Wiśła, ul. 1 Maja 43, tel. 033 855 18 60**

**PILARKI, KOSY,
ŁAŃCUCHY, OLEJE
WARSZTAT - NAPRAWA URZĄDZEŃ
HUSQVARNA, STIHL I INNE
NAPRAWA KOSIAREK
- RATY, SERWIS**

PROMOCJA KOSIAREK I KOS

FIRMA SPRZĄTAJĄCA

BŁYSK

Spółka cywilna
Ewa Rudner, Anna Niemczyk

Sprzątamy u Ciebie, tak jak u siebie

Koniaków 896
43-474 Koniaków

Tel. 0516 069 557
Tel. 0668 795 996
e-mail: blysk11@op.pl

Reklamy • Reklamy • Reklamy • Reklamy • Reklamy

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW

STANISŁAW KOWALIK

Zapisy i wykłady
Gminny Ośrodek Kultury

033 854 42 48
502 742 929
508 176 967

UBEZPIECZENIA

* KOMUNIKACYJNE – OC, AC, NW - pakiety
* DOMY, DOMKI LETNISKOWE I INNE...
* ZWIERZĘTA DOMOWE
* FIRMY – pełny zakres
* KOSZTY LECZENIA ZA GRANICĄ
* FUNDUSZE EMERYTALNE
* KORZYSTNE PAKIETY UBEZPIECZEŃ ROLNIKÓW

WARTA
Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

COMPENSA
HDI
ASEKURACJA
UNIQA

**TANIE UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNE
SZEROKI WYBÓR FIRM UBEZPIECZENIOWYCH**

Pośrednictwo Ubezpieczeniowe **Małgorzata Michalek**
Koniaków 733
033 855 71 81, 500 263 371

Biuro – Koniaków Matyska
Poniedziałek, wtorek 9.00 - 19.00
czwartek, piątek, sobota 12.00 - 19.00
Środy

www.pw-tytus.pl

KOMINKI KAFLOWE, MARMUROWE,
PIECE WOLNOSTOJĄCE, KUCHENNE I INNE

USŁUGA OBEJMUJE KONSULTACJE, PROJEKT,
KOSZTORYS, WYKONANSTWO - 5 LAT GWARANCJI

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE

TYTUS

SALON KOMINKÓW
43-450 USTROŃ, RYNEK 6
TEL./FAX (033) 854-33-27

EKSPOZYCJA
USTROŃ STACJA BENZYNOWA GREVLING
PRZY TRASIE SZYPKIEGO RUCHU
WISŁA-KATOWICE
UL. KATOWICKA 150, USTROŃ
GODZ. OTW. 6.00-22.00

BIURO UBEZPIECZEŃ

W DOMU Poniedz. 15.00-17.00
HANDLOWYM 9.00-12.00 Wtorek 15.00-17.00
„U GAZDY” 9.00-12.00 Czwartek 15.00-17.00
Istebna Centrum - Piątek 15.00-17.00
Ryszard Chwist **Środy i soboty nieczynne**

Tel. 0601 45 30 46 lub 855 63 10

**O.C. komunikacyjne, domy mieszkalne i letniskowe,
O.C. rolników i zabudowania rolnicze.**
Koszty leczenia w kraju i za granicą

FIRMA OGÓLNOBUDOWLANA K.U.B. - Zdzisław & Paweł

Oferuje swoje usługi:
Kompleksowa budowa domów
Przebudowy, remonty, instalacje, dachy

43 - 470 Istebna 1246

Telefony
694 459 899
694 459 900

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY DO SKLEPÓW FIRMY „MAJA”

ISTEBNA (POD GRAPĄ)

Czynne:
PN – PT 8 – 16
SOBOTA 8 - 12

Telefon:
033 855 70 67
Komórka:
0 602 436 719

ZAPRASZAMY

- ODZIEŻ DAMSKA I MĘSKA
- BIELIZNA DAMSKA
- SKARPETY
- RAJSTOPY
- NICI TURECKIE (kordonek 100 g) w cenie 10 zł
- SKLEP DEKORAL
- farby dekoracyjne i antykorozyjne
- cieszyńska 10 l od 34,90 zł
- konserwacje samochodowe
- mieszalnik lakierów samochodowych
- mieszalnik farb dekoracyjnych
- tynki akrylowe oraz mozaikowe
- okna

CENY FABRYCZNE

- CZĘŚCI SAMOCHODOWE
- sprowadzamy części do wszystkich samochodów
- akumulatory samochodowe AD CENTRA (dwa lata gwarancji, sprawdzenie ładowania gratis)
- części rowerowe
- części motocyklowe
- OFERUJEMY USŁUGI
- PROWADZENIE KSIĘGI PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW
- EWIDENCJA PRZYCHODÓW (ryczałt)
- EWIDENCJA VAT
- ROZLICZENIA ZUS
- ROZLICZENIA ROCZNE (PIT 36 PIT 37)

Bezprzewodowy INTERNET

wislaNET

1Mb/s od 49zł brutto

HIT! Transfer nocą 3Mb/s

Stały zewnętrzny adres IP bez ograniczeń

Pierwszy abonament 0zł

2x szybsze wysyłanie niż w innych sieciach

Zgłoszenia instalacji: (+48) 509 300 104

Sprawdź naszą pełną ofertę: www.wislanet.pl

Występuje Józef Skrzek

Kapela Wałasi i Lasoniowie

Zasłuchani Goście koncertu
(Sala Galerii pękala w szwach)

ODPUST W KONIAKOWIE

W niedzielę 30.08. br. odbyła się uroczystość odpustu parafii p.w. św. Bartłomieja w Koniakowie. Na tę uroczystość wielu parafian ubrało nasze piękne, regionalne stroje, co widać na poniższych zdjęciach.

Krystyna Rucka

Zdjęcia: Barbara Zowada

Józef Waszut odznaczony Złotym Znakiem Związku OSP RP

Złoty Medal Związku wręczają wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego i prezes Zarządu Powiatowego

Odnaczony z poczem sztandarowym swojej jednostki

STUDIO
FRYZJERSKO - KOSMETYCZNE
Iwona Kohut
Istebna Centrum
506 273 847

Makijaż permanentny

Bezbolesne przekłuwanie uszu

Doczepianie i zagęszczanie włosów

OGRODZENIA
ZS
SIKORA

**USŁUGI W ZAKRESIE
ROBÓT BUDOWLANYCH**

ZBIGNIEW SIKORA
JAWORZYŃKA 270, darek@ogrodzeniazs.pl
TEL. 033/858 87 58, 0698 572 719

OGRODZENIA
- siatkowe - kute
- panelowe - bramy, furtki
**CENA SIATKI NIŻSZA
NIŻ U PRODUCENTA**
siatki, słupki, segmenty,
akcesoria ogrodzeniowe

**BRAMY
GARAŻOWE**
na każdy wymiar
- sprzedaż - montaż - serwis
AUTOMATYKA DO BRAM
I DRZWI GARAŻOWYCH

Nice
4 k. taunsek

BRENNA, ul. STARA DROGA 13, tel./fax 033 8536127,
0608 506 418, 0604 755 373, 602 376 377
SIEDZIBA FIRMY
e-mail: ogrodzeniazs@go2.pl, biuro@ogrodzeniazs.pl,
www.ogrodzeniazs.pl

INFORMACJE TURYSTYCZNE

str. 18

Dwa medale ME dla naszych modelarzy!

str. 23

Uroczystość wręczenia medali w Irig – Antoni (z lewej) i Tomasz (z prawej)

GÓRALSKI PARK NORDIC WALKING

str. 18

KP Trójwieś Istebna 2009 / 2010

str. 24

„*Nasza Trójwieś*” - wydaje URZĄD GMINY w Istebnej Adres: 43-470 ISTEbNA 1000, tel. 033 85-56-087 - woj. śląskie
Adres strony internetowej Gminy Istebna: www.ug.istebna.pl, adres poczty elektronicznej Urzędu Gminy: urząd.gminy@ug.istebna.pl
Redaguje Zespół w składzie: **Krystyna Rucka, Teresa Łaszewska, Aneta Legierska, Jacek Kohut (GCI),
Katarzyna Rucka-Ryś, Lucyna Ligocka-Kohut (GOK)**. Korekta: **Krystyna Rucka**
Skład komputer. i druk: **INTERFON**, Cieszyn, ul. Olszaka 5, tel. 033 8510 543, fax 033 8511 643, e-mail: interfon@neostrada.pl
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada